Ազգ
Azg
armenian daily
16 ԱՊՐԻԼ 1996 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 71 (1077)

Ղժոխային իրավիճակ Հարավային Լիբանանում

ԲԵՅՐՈՒԹ, 15 ԱՊՐԻԼ, WSJ, AFP: Շաբաթ օրը Լիբանանի սահմանամերձ գտնվող Նաբաթիա քաղաքը ռմբակոծելուց հետո իսրայելական բանակը Տուր (Տիր) քաղաքի բնակչությանը ազդարարեց 2 ժամվա ընթացքում դատարկել բնակավայրը, ինչը անհեթեթ խուճապ ստեղծեց ոչ միայն տեղում, այլև ամբողջ Հարավային Լիբանանում: Երկրի 3-րդ մեծությամբ քաղաքի՝ Սաբայի բնակչությունն էլ ընկավ խուճապի մեջ, և շուրջ 400 հազար հոգի, կնոջն ու երեխաների օրը փախուստի դիմեցին դեպի մայրաքաղաք Բեյրութ: Մինչ այդ, իսրայելական օդուժը ռմբակոծել էր նաև մայրաքաղաքի հարավային արվարձանները և էլեկտրակայանը, մթան մեջ թողնելով քաղաքը: Միաժամանակ, իրանամետ «Հըզբոլլահ» կազմակերպությունը շարունակում էր «Կատյուշա» հրթիռներով ռմբակոծել Իսրայելի հյուսիսը: Լիբանանում զոհերի թիվն անցնում է արդեն 30-ից, իսկ վիրավորներինը՝ 100-ը: «Հըզբոլլահն» սպառնացել է հարվածել Իսրայելի հյուսիսի ամեն կողմ: Շաբաթ և կիրակի օրերը վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրին Դամասկոս, Կահիրե և Փարիզ կատարած այցից հետո [illegible] ժամանեց Ֆրանսիայի արտգործնախարար Էրվե դը Շարետը, որն այնուհետև անցնելու է Լիբանան, Սիրիա, մինչ վարչապետ Հարիրին [illegible] ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդից պահանջելով [illegible]:

ԱՊՐ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Հ. Բագրատյան. Ամբողջ աշխատանքի իմաստը շուկաների փոխադարձ բացումն է

Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, ապրիլի 12-ին Մոսկվայում հրավիրվել էր ԱՊՀ անդամ-երկրների վարչապետների հերթական խորհրդաժողովը, որին մասնակցում էր նաև Հայաստանի պատվիրակությունը վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի գլխավորությամբ: Այդ խորհրդաժողովին լուսաբանելու նպատակով Մոսկվա մեկնած լրագրողների խմբի մեջ էր նաև մեր թղթակիցը:

Մոսկվա, «Պրեզիդենտ-հոթել»: [illegible]

Երբ խոսում են այսպիսի բարձր մակարդակի հանդիպումների [illegible]

Տես # էջ 3

Հայաստան ժամանեց Չինաստանի պատվիրակությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 15 ԱՊՐԻԼ, ԼՈՒՍԻՆԵ ՏՈՒՆՅԱՆ: [illegible]

ՍՐԲԱՎԱՅՐ

Անկարայում Ժ. Լիպարիտյանի 2 գլխահարցերը՝ Ղարաբաղ և սահմանային դուռ

Ինչպես հայտնել էինք մեր նախորդ համարում, ՀՀ նախագահի գլխավոր խորհրդական Ժիրայր Լիպարիտյանը ապրիլի 12-ին Անկարայում հանդիպումներ է ունեցել Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելի և վարչապետ Մեսութ Յըլմազի հետ, որի ընթացքում Դեմիրելին է հանձնել նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանի ուղերձը: Պաշտոնական [illegible] «Ժամանակ» օրաթերթը և [illegible] «Ազգին» [illegible]:

Պարզվում է, որ Ժ. Լիպարիտյանը Անկարայում առաջինը հանդիպել է դեսպան Այհան Քամելին և արտգործնախարարության կովկասյան հարցերի բաժնի վարիչ, դեսպան [illegible]: [illegible]

[illegible] «Միլլիեթ» օրաթերթը հայտարարում

ԵՐԵՎԱՆ

Համբարձում Գալստյանի սպանության գործ

Ազատվեցին ևս երկու մեղադրվող

Այսօր արձակվեցին Համբարձում Գալստյանի սպանության գործով [illegible]

Բաս Ադրբեջանի, բանակցությունները նորից խափանվել են

ԲԱՔՈՒ, 14 ԱՊՐԻԼ, ԱՖ-AFP: [illegible]

Մութալիբովից հետո Գազիևն էլ ձերբակալվեց

Ռուսաստանի հատուկ ծառայությունների [illegible]

ԱՐՄԵՆ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Գավաթի մասին՝ առանց գավաթի

Երևի ուզում են վաճառել չէր նախատեսված ծխախոտը՝ արժանացնելով ժամը 5:00-ին

ՆԱԻՐԱ ՄԱՄԻԿՈՆՅԱՆ

Ազ-ի ապրիլի 15-ի նիստում [illegible]

Տես # էջ 2

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Գովազդի մասին՝ առանց գովազդի

Սկիզբը էջ 1

Սույն օրենքը սահմանում է գովազդի ստեղծման եւ տարածման իրավական հիմքերը: Օրինագծում տարանջատված են մի քանի հասկացություններ՝ անբարեխիղճ, կեղծ գովազդ կամ հակագովազդ, գովազդ ստացող եւ տվող: ՀՀ-ում գովազդը կատարվում է հայերեն լեզվով: Բայց եւ ամրագրված է, որ «անհրաժեշտության դեպքում, որպես լրացում, գովազդատուի ցանկությամբ այն կարող է կատարվել նաեւ այլ լեզուներով»: Փաստորեն, այս դրույթով ամրագրված է, որ գովազդը ՀՀ-ում կարող է լինել ոչ միայն հայերեն լեզվով, եւ փակագծերում «անհրաժեշտության դեպքում» չի բացատրված, ու կարելի է բոլոր գովազդներին:

Չի թույլատրվում [illegible] տեսակային եւ կինոհաղորդումների ընդմիջումը գովազդով, առանց ստեղծագործության հեղինակի կամ նրա իրավատիրոջի համաձայնության:

Ի [illegible] հայոց լեզվի, օրենքի նախագծում առանձնացված է «[illegible] գովազդ» հասկացությունը: [illegible] գովազդի [illegible] համար [illegible] կարգն ու չափը, ինչպես նաեւ [illegible] վրա [illegible] սահմանվում են [illegible] մարմնի կողմից: [illegible] է [illegible] բյուջե: Արգելվում է գովազդ [illegible], պաշտոնական եւ [illegible] հաստատությունների [illegible], ինչպես նաեւ [illegible] եւ [illegible] մարմինների [illegible]:

Արգելվում են [illegible] կամ մասամբ [illegible] են նմանվում գովազդի [illegible] եւ [illegible] միջոցների [illegible] գործողություններ, որոնք խախտում են գովազդի պատշաճության պահանջները:

Արգելված է [illegible] եւ ծխախոտային արտադրանքների գովազդների [illegible] ռադիոհեռուստա[illegible] եւ կինոհաղորդումներում եւ

շրջանից 10 րոպե առաջ եւ հետո:

Արգելված է զենքի եւ զինամթերքի գովազդը, բացառությամբ [illegible]:

Արգելված է [illegible] կոն գործունեության գովազդը, որն արգելված է ՀՀ գործող օրենսդրությամբ:

Իսկ անբարեխիղճ գովազդի փաստի բացահայտման դեպքում գովազդի մասին օրենսդրության խախտողը պատասխանատու է իրականացնել [illegible]:

Արգելված է զանգվածային տեղեկատվության [illegible] միջոցներով [illegible] խմիչքների եւ ծխախոտային արտադրանքների գովազդը ժամը 7-ից մինչեւ 21-ը:

Գովազդի մասին ՀՀ օրենքի խախտման դեպքում պատժամիջոցներ են նախատեսված, օրինակ, նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ 5000 [illegible] չափով տուգանքի վճարում: Գովազդատուները իրավունք ունեն դիմելու դատարան: Նախատեսված են եւ այլ պատժամիջոցներ:

Գովազդի մասին օրինագծի ուղղված հարկ եմ համարում մի քանի նկատառում հայտնել: Նախ կարծում եմ, միանգամայն ճիշտ էր ԱԺ նախագահը, երբ այս առթիվ հարց [illegible] օրինագիծը Լեզվի պետական տեսչության ներկայացնելը եւ նրա եզրակացությունը ստանալը. բ) օրինագծի լեզուն [illegible] անհարթություն ունի հայոց լեզվի հետ թե ոճական, թե [illegible]: գ) [illegible] օրինագիծը [illegible] է [illegible]: դ) [illegible] են կրկնությունները [illegible]:

Ցավալի է, որ այս եւ նման փաստաթղթերի եւ թերությունների [illegible] պայմաններում ԱԺ-ն [illegible] [illegible], եւ միակ [illegible] օրինագիծը ներկայացրեց Ա[illegible] Մանուկյանը: Նա չնայած նաեւ նշեց, որ գովազդի մասին օրենքը կապ չունի [illegible] գովազդի հետ, սակայն ի՞նչ [illegible] պետք է [illegible] խաղաղասիրությունը:

ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ռամկավար ազատական կուսակցության Բեյրության վարչության պատվիրակության անդամների հետ երեկվա ժամուլի ասուլիսը, որ անցկացվեց Արմենպրեսի ժամուլի սրահում, սկսվեց վարչության ատենապետ Յակոբ Գասարճյանի հայտարարությամբ: Ի մի բերելով մոտ յոթ էջանոց հայտարարության տեքստը, նշենք, որ այն հիմնականում ՌԱԿ-ի «ավանդական կեցվածքի» հաստատման մի փորձ էր եւ մի անգամ եւս ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին որպես «համա[illegible] թեկնածու» առաջիկա ընտրություններում առաջադրելու կոչ: Այն, որ իրենք այլեւս ՀՌԱԿ-ին չեն համարում իրավահաջորդ եւ նրա հետ փոխհարաբերություններ չեն կարող լինել, Յակոբ Գասարճյանը պայմանավորեց նրանով, թե ՀՌԱԿ-ը հեռացել է ռամկավար ազատական սկզբունքներից

Բեյրության ՌԱԿ-ը ուզում է Հայաստանում ներկայացուցչություն ստեղծել

եւ նրա վարած խաղաղասիրությունը չի համապատասխանում իրենց խաղաղասիրությանը: Թեեւ անհասկանալի է, թե ինչպես պետք է հայաստանյան իրականության մեջ զարգացող ՀՌԱԿ-ի խաղաղասիրությունը ամբողջապես համապատասխաներ ՌԱԿ-ին, որը գործում է սփյուռքում:

Այնուամենայնիվ, այն հարցին՝ գաղափարակա՞ն, թե անձնական է այդ բաժանումը, նա պատասխանեց, որ Հայաստանի նկատմամբ խաղաղասիրությամբ է պայմանավորված որոշակի տարբերությունը, հայտնապես Հայաստանը շփոթելով իշխանության հետ:

Մեր հաջորդ հարցին, թե ինչպես է ՌԱԿ Բեյրութի վարչությունը աշխատանքից հեռացնում «Ազգ» օրաթերթի գլխավոր խմբագրին, այն դեպքում, երբ թերթը ՀՀ արդարադատության նախարարությունում գրանցված է որպես անկախ, ոչ կուսակցական, այլ հիմնադիր խորհրդի թերթ, վարչության ատենադպիր Աստուր Դեւլեթյանը պատասխանեց, թե «Ազգն» ի սկզբանե եղել է ՌԱԿ-ի թերթը եւ գլխավոր խմբագրի նշանակում-հեռացումն էլ կատարել է նույն վարչությունը: Բայց ավելի է հակասություն. ՌԱԿ-ը որոշումներ է ընդունում, խնամելով, որ դրանք երբեւէ կերպ չեն անդրադառնալու թերթի աշխատանքի վրա: Պրն. Դեւլեթյանը համաձայնեց մեզ հետ, նշելով, որ մեր հարցադրումը իրավական առումով ճիշտ է, բայց կա նաեւ բարոյական կողմ: Պարզվեց, որ նման որոշում իրենք կայացրել են միայն այն պատճառով, որ այլեւս պատասխանատվություն չկրեն «Ազգ» օրաթերթում տպագրված այն հոդվածների համար, որոնք կհակասեն իրենց դիրքորոշումներին:

Իսկ թե ինչո՞ւ է ՌԱԿ-ը նախագահական ընտրություններից յոթ ամիս առաջ առաջադրում, իսկ այժմ կոչ անում պաշտպանել Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի թեկնածությունը, ժամուլի ասուլիսի մասնակիցները բացատրեցին խնդրի ընդամենը բարոյական կողմով: Մեր այն հարցին, թե ընտրությունների ընթացքում եթե Հայաստանի ռամկավարները առաջադրեն ռամկավար թեկնածուի, արդյո՞ք իրենք կպաշտպանեն ներկա նախագահի թեկնածությունը, պրն. Դեւլեթյանը պատասխանեց, թե «Անկախ այն բանից, թե որ կազմակերպությունը ում կառաջադրի, ՌԱԿ-ի թեկնածուն կմնա Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը»: Իսկ թե նախապես առաջադրմամբ ի՞նչ են ակնկալում Հայաստանի իշխանություններից, ի՞նչ փոխհատուցում, հարցերին միաբերան պատասխանեցին՝ «բացարձակապես ոչ...»:

Հայաստանում գտնվելու օրերին պատվիրակությանը ընդունել են ՀՀ նախագահը, վարչապետը, ԱԺ նախագահը, արտգործնախարարը, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը. «Հայաստան» հիմնադրամի գործադիր վարչության տնօրեն Մանուէլ Պետրոսյանը: Վերջինիս մի գումար է նվիրաբերել Ծիծեռնակաբերդի հուշարձանի կրակի վերանորոգման համար, թե որքան, պրն. Գասարճյանը ասաց. «Կարեւոր չէ հայտարարել»:

Հանդիպումներ են եղել նաեւ ՀՅԴ ղեկավարների հետ: Իսկ ռամկավար ազատական գաղափարախոսության այլ կուսակցությունների հետ հանդիպումներ չեն եղել: Փոխարենը պատվիրակության որոշ անդամներ «անձնական» հանդիպումներ են ունեցել ուրիշ «ռամկավարական» կազմակերպությունների որոշ անդամների հետ: Ո՞ր կազմակերպությունների, նույնպես չնշվեց:

Թե ինչո՞ւ է պատվիրակության դիրքորոշումը կասեցված ՀՅԴ-ի նկատմամբ. «Իրավունք չունենք սխալներ ունենալ, օրենքն է, պետք է կիրարկվի», ասացին:

Փոխատենապետ Գրիգոր Աղաճանյանը դժգոհություն հայտնեց սփյուռք-հայրենիք հարաբերություններից նշելով, որ դրանք չեն բավարարում ընդհանրապես: Փոխարենը, նա բարձր գնահատեց Հայաստանի միջազգային ասպարեզում ունեցած հաջողությունները: Փոխատենապետը հայտարարեց նաեւ, որ Հայաստանում իրենք ոչ մեկի վրա չեն հենվում, բայց պատրաստ են տարբեր մակարդակներով համագործակցության: Իրենց համար ավելի լավ կլինի, եթե բոլոր աջ ուժերը համախմբվեն մի դաշինքի մեջ եւ նրա հետ համագործակցեն: Իսկ թե ՍԴՀԿ-ի ներկայությունը որպես ձախ ուժ աջ բլոկում չի՞ խանգարի հարցին պրն. Աղաճանյանը պատասխանեց. «Սա ներքին հարց է, մեզ հավանաբար չի խանգարի»:

ԱԺՄ-ն եւ ԱԻՄ-ը նույնպես աջ ուժեր են, բայց այդ դաշինքին ընդդիմադիր են: Հնարավո՞ր է արդյոք համագործակցություն նրանց հետ: Աղաճանյանը նշեց, թե ինչ-ինչ պայմանների բերումով ԱԻՄ-ի եւ ԱԺՄ-ի հետ հարաբերություններ չեն մշակել եւ չեն էլ նախատեսում մոտ ապագայում:

Պատվիրակության անդամները հայտնեցին, թե իրենք դիմում են ներկայացրել, որպեսզի Հայաստանում բացեն ներկայացուցչություն գրասենյակ, որը կգործի ՀՀ օրենքների սահմաններում: Չբավարարվեց նաեւ, որ իրենց անդամների մեկ մասն արդեն ստացել է ՀՀ քաղաքացիություն:

Ինչ վերաբերում է ՌԱԿ-ի կենտրոնատեղին Հայաստան փոխադրելուն, ապա «Զարթօնք» օրաթերթի խմբագիր Պարույր Աղբաշյանի ասելով, նման որոշում կարող է կայացնել միմիայն ՌԱԿ պատգամավորական ընդհանուր ժողովը:

[illegible]

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Կհաջողվի՞ երիտասարդներին բարեկարգել Երեւանը

Անցած շաբաթ «Ազգը» հանգամանորեն լուսաբանեց Հայաստանի երիտասարդական կազմակերպությունների համադաշնության առաջին համաժողովի աշխատանքները: Ձեւավորված համակարգիչ խորհուրդը այսօր հրավիրել է նիստ, ուր ի թիվս այլ հարցերի, կմշակվեն եւ ուղերձներ կհղվեն Արարատյան թեմի առաջնորդ Գարեգին սրբազանին, ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահին եւ Երեւանի քաղաքապետին՝ երիտասարդական կազմակերպություններին սատար կանգնելու կոչով:

Կազմակերպության առաջին եւ [illegible] նախագիծը «Մաքուր քաղաք» ծրագիրն է, որը [illegible] է երիտասարդ ճարտարապետների եւ [illegible] [illegible] Արման Երիցյան: Նախագիծը ներկայացվել է Երեւանի քաղաքային խորհուրդ: [illegible] աշխատանքներ [illegible]: Սակայն [illegible]: «Մաքուր Երեւան» նախագծի նպատակն է [illegible] Երեւանը, դարձնել այն մաքուր, կանաչ: Նախատեսված է նաեւ [illegible]: Առաջին փուլը, որ ծավալվելու են աշխատանքները, [illegible] Մանուկյան [illegible] է, որ [illegible] է նաեւ [illegible]:

[illegible] կա այն դառնալ երիտասարդական փողոց: Առաջարկում այն կլինի նախասահմանված «Մոսկովյան փողոցը», որը, չենթարկելով ազգային ճարտարապետության սկզբունքներից, բարեկարգման ընթացում կմշակեն համեմատական ծակություն: [illegible] [illegible] փողոցում [illegible] համար [illegible] փողոցի հարդարման, ներդաշնակության ստեղծելու հարցերում: Կլինեն կանաչապատ շենքերի ճակատները, կցուցադրվեն [illegible]: Ընտրված է նաեւ [illegible] հետ սկիզբը: Նմանապես եւ հաջորդ Մաշտոցի փողոցը, որն չի [illegible]: Բայց, ինչպես մեզ հավաստիացրեցին, ծրագիրը ոչ [illegible] է ձայնամատյան [illegible]:

որ հասնենք, որ այն [illegible] չի լինի եւ [illegible] չեն կանգնի ու [illegible], թե [illegible] [illegible] են հայտնվել: Այնն դեպքում, սկիզբը բուռն է: Նախատեսված է «Մաքուր Երեւան» [illegible]: [illegible] [illegible] գովազդի օգնությամբ, [illegible] եւ [illegible] [illegible] համար [illegible]: [illegible] չի փորձը, որ [illegible] բարեկարգելու [illegible] է [illegible]: Երիտասարդներն ակնկալում են նաեւ Հայ Առաքելական եկեղեցու Արարատյան թեմի, Հանրային կրթական հիմնադրամի [illegible]:

[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] քաղաքից:

Այնուամենայնիվ, [illegible] է [illegible], երբ հաջողեն, ինչպե՞ս են [illegible]: [illegible] քաղաքի [illegible] [illegible] հետ համաձայն որենք է, [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] է, թե նախաձեռնությունը առաջին փուլում [illegible] [illegible] [illegible]:

Համագործակցության միջոցառումը [illegible] [illegible] է [illegible] [illegible] նաեւ Գյումրիի ու Վանաձորի երիտասարդական կազմակերպություններ չեն [illegible]:

[illegible]

նշում է հեղինակը. Ապրիլի 12-ի «Ազգում» տպագրված «[illegible] [illegible] հայ համայնքի օգնությունը Հայաստանի երեխաներին» [illegible] մեջ սխալ է սպրդել: Երեւանի էրեբունու բժշկական ուսումնարանի 15 անապահով ուսանողուհիների հատկացվել է 270 դոլլար եւ ոչ թե 270-ական, ինչպես տպագրվել է:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
[illegible]
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941. AT&T (374 2) 151065
e-mail INTERNET [illegible]
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
[illegible] / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍՅԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
[illegible]
Apple Macintosh
համակարգչային [illegible]
«Ազգ» թերթի
[illegible]
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

Սկիզբը էջ 1

Առաջինն այս անգամ Ղազախստանի վարչապետ Կաժեգելդին էր, որ միջինասիական լրագրողներին սաստ-սաստ բացատրում էր, թե ինչո՞ւ իրենց «ձեռնտու չէ 16 միլիոն տոննա նավթի տարեկան արդյունահանումը»։ Ըստ նրա՝ «6 միլիոն տոննան անհետ կորչում է ԱՊՀ երկրներում, դրա դիմաց ոչ ոք չի վճարում, հետևաբար ավելի նպատակահարմար է այդ խառնակությունն ընդհանրապես չարդյունահանել և թողնել ստորգետնյա»։ Երկրորդը ԱՊՀ գործադիր-քարտուղար Իվան Կորոտչենյան էր, որին, իմ տպավորությամբ, շատ ավելի կպչեր... դիվանագետի աշխատանքը։ Չափված-ձևված, հղկված-հերթապահ նախադասություններով պրն Կորոտչենյան հայտնում էր իրեն շրջապատած լրագրողներին, որ «խորհրդաժողովն անցնում է բարձր փոխըմբռնման և համագործակցության ոգով...»։ Պրն Կորոտչենյայի համեմատությունները լսելով, իրի տակ փնթփնթաց. «Ասում են՝ Ելցինը մինչև նախագահական ընտրությունները ոչինչ չի տա...»։

Հարցերից մեկը, ըստ իս, ամենահետաքրքիրն էր. «Քառյակը» (նկատի է առնվում մաքսային միության ստեղծելու պայմանագիրն ստորագրած չորս պետությունները) վարչապետների խորհրդաժողովում հանդես էր գալիս մեկ միասնական դիրքո՞վ, չէ՞ր հակադրվում նրանց, ովքեր այդ պայմանագիրը չեն ստորագրել»։ Սակայն Չեռնոմիրդինը տվեց միանշանակ ժխտական պատասխան, շեշտելով, որ «ԱՊՀ երկրները խորհրդաժողովում հանդես էին գալիս իբրև հավասարազոր գործընկերներ, անկախ նրանից, թե «քառյակի» կամ «երկյակի» միջև (Ռուսաստանի և Բելառուսի - Ռ. Հ.) ինչ պայմանավորվածություններ են գործում»։

Ի դեպ, մոսկովյան լրագրողները հեգնանքով պատմում էին, որ Բելառուսի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն ու ՌԴ նախագահ Բորիս Ելցինը աղմուկ հանած ռուս-բելառուսական «Միություն» ստեղծելու մասին երկու լեզուներով միանգամայն տարբեր փաստաթղթեր են ստորագրել։ Մոսկվայում հրապարակված ռուսական տեքստում այն անվանվում է «ընկերակցություն» (Сообщество), իսկ Մինսկում հրապարակված բելառուսերեն տեքստում՝ «Միություն» (Союз) (համարյա նախկին Խորհրդային Միության պես մի բան)։ Ծաղրանքով նշում էին նաև, որ Բելառուսի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն այդ փաստաթուղթն ստորագրելու հաջորդ օրն իսկ հեռագրել է Ելցինին, թե «շտապ 800 միլիոն ռուբլի ուղարկիր»։ Միրոնովսկու զրուցակիցս, երիտասարդ մոսկովյան լրագրողուհին, այս հեռագրի մասին խոսում էր ողջախոհ ծիծաղով. «Լուկաշենկոն չի հասկանում, որ ռուսներն այլևս երբեք ոչ մեկին իրենց հաշվին չեն կերակրի...»։

Օրինակ, մենք երբեք չենք նստել և լրջորեն չենք քննարկել նույն երկաթգծի հետ կապված գնագոյացման սկզբունքները (ի դեպ, այդ խնդիրն այսօր վիճաբանություն առաջացրեց)։ Փաստորեն այսօր ամբողջ ԱՊՀ տարածքում ստեղծվել է մի իրավիճակ, որ այդ տրանսպորտը լրջորեն խանգարում է տնտեսության զարգացմանը։ Բոլորի միահամուռ կարծիքով՝ տրանսպորտային ծախսերը կրկնապատկվել ու եռապատկվել են։ Երբ մենք այս խնդիրը լուծեցինք, ես դա գործ կհամարեի։

ՌՈՒԶԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ. - Դուք բոլո՞ր փաստաթղթերը ստորագրեցիք։

ՀՐԱՆՏ ԲԱԳՐԱՏՅԱՆ. - Ոչ։ 33 փաստաթղթից 4-5-ը մենք չենք ստորագրել։ Օրինակ, ամեն «Սիրենա» կամ կար՝ օդանավակայաններում հետաձգած տոմս վերցնելու։ Առաջարկվում էր ստորագրել փաստաթուղթ դրան ստանալու մասին։ Դա իմ սկզբունքներին կտրականապես դեմ է, որովհետև 6-7 ընկերություն կա, ինչո՞ւ մենք պետք է կենդանացնենք հասկացողություն մեկին։ Եւ, վերջապես, այսօր մեր ավիաուղիները գտնվում են համաշխարհային կարգի մեջ։ Մենք այդպես էլ արտահայտվեցինք։ Նման կարգի փաստաթղթերը մենք չենք ստորագրում։ Մի շարք փաստաթղթեր էլ մենք ստորագրել ենք սկզբունքային դիտողություններով, կապված Հայաստանում նոր Սահմանադրության ընդունման հետ։ Մի խոսքով, ինչպես կանոն, մենք ստորագրեցինք լուրջ փաստաթղթերը (կոլեկտիվ անվտանգության, հանցագործությունների դեմ համատեղ պայքարի) և չստորագրեցինք նրանք, որոնցով նորանոր հիմնարկներ էին ստեղծվում, նորանոր խորհուրդներ։ Մենք ունենք հստակ կարգ ու կանոն, ունենք բյուջե, նման չենք մյուսներին, ինչ ստորագրում ենք՝ կատարում ենք, ուստի չենք պատրաստվում այդ ամենը ֆինանսավորել։

ՀԱՍՄԻԿ ՊՈՂՈՍՅԱՆ («Հայք»). - Իսկ Դուք պատճառաբանեցի՞ք Ձեր չստորագրելը։

ՀՐԱՆՏ ԲԱԳՐԱՏՅԱՆ. - Իհարկե։ Եւ այդ ամենը շատ նորմալ է ընդունվում։ Մեզնից հետո էլ մի 4-5 հոգի առանձին փաստաթղթեր չստորագրեցին... Որպես կանոն, մենք նիստերը վերջերս ավարտում ենք մեկ ժամում, դրանից հետո հենց տեղում 3-4 ժամ երկկողմ պայմանավորվածություններով ենք զբաղվում։ Օրինակ, այս անգամ երկկողմ աշխատանք գնաց ՌԴ պաշտպանության հետ՝ կոնյակի ակցիզների հարցով։ Մենք կարող ենք այդ խնդիրը շուտափույթ լուծել և 15-20 օրում կլուծենք, որովհետև ընդունվել է անհասկանալի, հակասական օրենք, որը լրջորեն վնասում է թե Ռուսաստանի Դաշնությանը, թե մեզ։ Երկկողմանի աշխատանք կատարեցինք նաև Ղազախստանի հետ։ Այս տարի, գիտեք, մեր հացահատիկի 40-50 տոկոսը սկսել ենք ինքներս գնել և կփորձենք նաև հացահատիկ ձեռք բերել Ղազախստանից՝ ընդհանուր առմամբ դրա գինը բարձրանալ թույլ չտալու համար, որովհետև տարբեր վաճառողների առկայության դեպքում հնարավորություն ենք ունենում գինն իջեցնել։ ՌԴ-ի հետ պայմանավորվածություն ձեռք բերեցինք նաև մեր գործող ատոմակայանի անվտանգությունն ապահովելու համար նոր վառելիք ձեռք բերելու մասին։ Ամբողջ աշխատանքի իմաստը ես տեսնում եմ նրանում, որ շուկաները փոխադարձաբար բացվեն։ Ռուսական շուկայում այսօր դժվար մրցակցություն է։ Եւ Ռուսաստանն սկսել է հաճախ հիշել 3 միլիոնանոց Հայաստանի շուկան։ Այն տնտեսական միությունները, որոնք իբրև թե ստեղծվել են, բայց դրանից հաշիվ հող չի եղել, այսօր ֆինանսեցին նրանց ընդհանուր առևտուրը պակասել է։ Բայց հետաքրքիր է, որ Հայաստանի առևտուրը Ռուսաստանի հետ ավելացել է և տեսակարար կշիռը բարձրացել...

ՌՈՒԶԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՄՈՍԿՎԱ

Հրանտ Բագրատյան. Ամբողջ աշխատանքի իմաստը շուկաների փոխադարձ բացումն է

դական տրանսպորտությունը, սակայն, անմիջապես չէին բաժանում ռուսական և ուկրաինական բանակի բեխավորներով մի խումբ գեներալ-լեյտենանտներ ու գեներալ-գնդապետներ, ծովակալներ ու ավելի ցածրաստիճան զինվորականներ, որոնց դեմքերը խիստ մռայլ էին։ Զգացվում էր, որ նրանք բավարարված չեն խորհրդաժողովի օրակարգի ռազմական հարցերի քննարկման ընթացքից...

Ինչևէ, մինչ այս, մինչ այն, նախատեսված ժամը 14:30-ի փոխարեն արդեն 12.30-ին լրագրողներին հրավիրեցին երրորդ հարկի նիստերի դահլիճ՝ մամուլի ասուլիսի։ Կրկին անվտանգության նկատառումներով մեզ ստուգման ենթարկելուց հետո տեղերը գրավեցինք դահլիճում, և մի քանի րոպեից ասուլիսն սկսվեց։ Այն վարում էին ԱՊՀ անդամ երկրների վարչապետների խորհրդաժողովի նախագահ, ՌԴ վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինը և ԱՊՀ գործադիր քարտուղար, այս հրապարակման մեջ արդեն հիշատակված Իվան Կորոտչենյան։ Վերջինս անմիջապես լուռ տրամադրության մեջ էր, հակառակ Չեռնոմիրդինի, որը հղկված տեսք ուներ։ Ասուլիսը հեռարձակվում էր ռուսական հեռուստատեսությամբ, տեսագրվում էր և, անկասկած, արդեն ծանոթ է մեր ընթերցողներին, ուստի դրան շատ չեմ անդրադառնա։ Հիշատակեմ միայն, որ այն վարողները վիճակը, մեղմ ասած, զոհնազարդված ներկայացրին։ Ըստ նրանց, «կառուցողական ոգով քննարկվել էին օրակարգի բոլոր 33 հարցերը», աշխատանքն ընթացել էր «փոխըմբռնման ու համերաշխության մթնոլորտում», ոչ մի տարաձայնություն չհիշատակեցին։ Խորհրդաժողովը ժամանակային առումով կրկնակի արագ ավարտելը հռչակվեց իբրև «բոլոր հարցերում միահամուռության ու համախմբվածության» վկայություն։ Անդրադառնալով ԱՊՀ անդամ երկրների փոխինտեգրացման հարցին, ի պատասխան լրագրողներից մեկի, պրն. Չեռնոմիրդինն ընդգծեց, թե ինքը «1998 թվականին ԱՊՀ երկրների իրական ինտեգրացումը տեսնում է այն մակարդակին, ինչպիսին այժմ ստեղծված է Ռուսաստանի ու Բելառուսի միջև»։ Ենթատեքստն այն էր, որ կոմունիստների խոստացած ԽՍՀՄ-ի մի ֆիկտիվ վերականգնմանը իրենք հակադրում են ԱՊՀ երկրների ռեալ ինտեգրացիան։ Այդ առումով անհրաժեշտ վճռորոշ նշանակություն ունի Ռուսաստանի հարաբերությունների զարգացումը Ուկրաինայի հետ, ուստի Չեռնոմիրդինը հարկ համարեց հատուկ ընդգծել, որ «ՌԴ նախագահ Բորիս Ելցինի այցը Կիև տեղի կունենա դեռ մինչև նախագահական ընտրությունները», իսկ այդ այցի ընթացքում ներածագույն կրկին բացատրեց «սևծովյան նավատորմի բաժանման մի շարք տեխնիկական հարցերի ճշգրտման» անհրաժեշտությամբ։ Կողքիս նստած ուկրաինացի լրագրողը Չեռնոմիրդինի պատասխանն ու Կորոտչենյայի համեստ բացատրու-

Ահա այսպիսին էր խորհրդաժողովի մթնոլորտը «Պրեզիդենտ-հոթելի» ճեմասրահում և մամուլի ասուլիսի դահլիճում։ Իսկ թե ինչպե՞ս էր անցել խորհրդաժողովն իրականում՝ մեզ օգնեց հասկանալու ՀՀ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի «ինքնաբերաբար» մամուլի ասուլիսը։

ԱՐՄԵՆ ԽԱՆԲԱՐՅԱՆ (Республика Армения) - Պրն վարչապե՛տ, օբյեկտիվորեն ի՞նչ ուղղությամբ են զարգանում ինտեգրացիոն գործընթացները ԱՊՀ երկրներում։ Պարզաբանելու համար՝ դեպի նոր Խորհրդային Միությո՞ւն, թե՞ դեպի եվրամիություն։

ՀՐԱՆՏ ԲԱԳՐԱՏՅԱՆ. - Մի քիչ տեսական հարց եք տալիս։ Կարծում եմ, որ չլինելու մոտանալ մի բան՝ բոլորը անցել են շուկայական տնտեսության։ Երբ զարգանում է շուկայական տնտեսությունը, դրսի աշխատեն օբյեկտիվ տնտեսական օրենքը։ Դրա բոլորը, այդ թվում նաև նրանք, ովքեր շատ ակտիվ խոսում են տնտեսական ինտեգրացման մասին և հետևություն են անում քաղաքական ինտեգրացման մասին, հասկանում են, որ երբ ընդհանուր միջավայր պահպանվելու է (իսկ դա շուկային անցումն է, սեփականության կասկած չկա), ապա ներկա գործընթացների մեջ, հաստատված քաղաքական նոր կազմակերպություններ ստեղծելու հարցում, գերակշռում է գործի ճիշտական կողմը, ևս թե հիմնում ընկած է օբյեկտիվ տնտեսական կամ օբյեկտիվ քաղաքական գործընթացը։

ՌՈՒԶԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ («Ազգ»). - Պրն վարչապետ, ամենից Դուք այսօրվա խորհրդաժողովից գո՞հ եք։

ՀՐԱՆՏ ԲԱԳՐԱՏՅԱՆ. - Ամենից ես գոհ չեմ, որովհետև գործեր կան, որոնցով մենք այստեղ չենք զբաղվում։ Օրինակ, շատ ենք սիրում, ասենք, ստեղծել միություն, ենթադրենք տեղեկատվական միություն, կամ, չգիտեմ, երկաթուղային միություն։ Մինչդեռ, [illegible]

ՌՈՒԶԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԱՆԹԻԼԻԱՍ

Արամ Ա կաթողիկոսն ընդունել է Նորվեգիայի և Ֆրանսիայի դեսպաններին

Անթիլիաս, ապրիլի 2-ին. Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոս Արամ Ա-ն ընդունել է, ինչպես մեզ տեղեկացնում է Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության դիվանից առաքված հաղորդագրությունը, Լիբանանում Նորվեգիայի դեսպան [illegible]

Նույն օրը Կիլիկիո կաթողիկոսն ընդունել է Լիբանանում Ֆրանսիայի դեսպան [illegible]

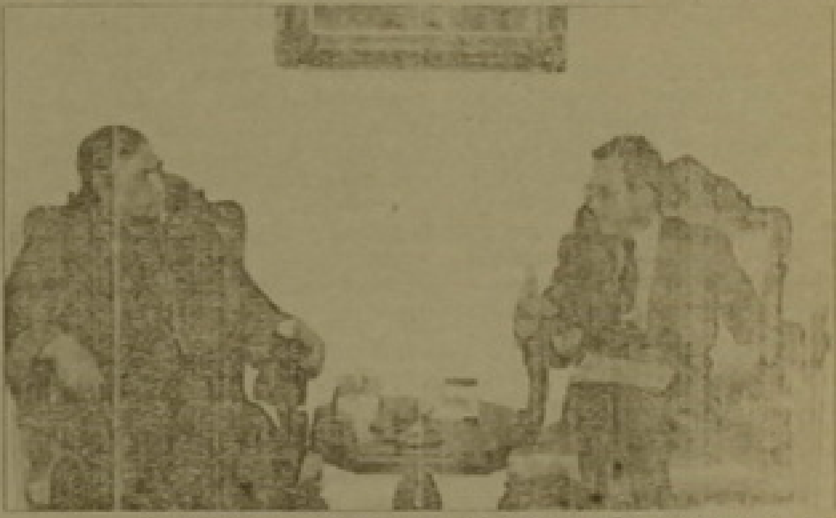

Արամ Ա կաթողիկոսը ընդունում է Լիբանանում Ֆրանսիայի դեսպանին

[illegible]

ՍԱՀՄԱՆԱՊԱՀ ՕՐԻՆԱԿ

Վլադիմիր Ռուզլյաևը նոր հրամանատար է, խնդիրները՝ հին

Ինչպես արդեն հաղորդել ենք («Ազգ», 20 մարտ), Ռուսաստանի նախագահի հրամանագրով ու ՌԴ սահմանապահ ֆեդերալ ծառայության (ՍԴԾ) տնօրենի հրամանով [illegible] Վլադիմիր Ռուզլյաև [illegible]

[illegible]

Իսկական բարեգործությունը չի ցուցադրվում

[illegible]

Ա. Ե.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ԳԻՐՔ

Դեռեւս «Վերջին զիլերը» առաջին արձակ գրքում (1959) Վ. Պետրոսյանը հրապարակ հանեց նաեւ «Ձնհալը հունիսին» վիպակը, որի մեջ առաջադրում էր գեղագիտական իր հավատամքը. «Դրսում ձյունը հալվում էր միջօրեի շողերի տակ, մի քանի օր հետո հավանաբար մարտը կգա, իսկ երկնքին նայելիս թվում է մայիս է: Ներքեւ, հողին է պետք նայել: Ներքեւ մարդու հոգու մեջ պետք է նայել: Այնտեղ կարող է արեւ լինել, այնտեղ կարող են ծաղկել»:

Վիպակը, իհարկե, հեռու էր հասունությունից, սակայն ուշագրավ էր մի առումով. գրողը մուտք էր գործում նախասիրած հերոսների աշխարհը, պատանի մարդկանց ձգտումներն ու հետաքրքրությունները [illegible] դարձնելով, նայում էր աշխարհին կենսական հայացքով: Մարդկային գեղեցիկ հարաբերություններ հաստատելու համար պետք է պայքարել՝ րում արձակագիրը՝ հեղինակային մեկնակետը գաղափարական-գեղարվեստական նույն հայեցողության արդյունք է. մարդը պետք է ապրի հավատով ու սիրով, լույսեր ունենա հոգում, հոգու լույսը տա աշխարհին: Վ. Պետրոսյանի հերոսները՝ քիչ փիլիսոփայող, քիչ թախծոտ ու երազուն, կենսական այդ հայացքի կրողներ են՝ որոշակի համակրություններով ու հակակրություններով: Նրանք «չեն կորցրել գլխավորը կյանքում»՝ գեղեցիկի երազանքը:

«Ապրած ու չապրած տարիներ» (1967-68) վիպակի մտադրությունը դարձնելով «իսկ դու մարդկանց աշխարհը ճանաչել ամեն կողմից» սկզբունքը, Վ. Պետրոսյանը իր հերոսին՝ Լեւոն Շահինյանին, պատկերում է գործողությունների կենտրոնում, նրա խոհերի ու հոգեբանության, հայացքների ու արարքների մեջ կոնկրետացնում ժամանակակից կերպարը: Արձակագրի պատկերացումներում ստորագրելով՝ 1965-1978 թվականների: Որդիական անսահման սիրով հեղինակը որոնել է Հայաստան աշխարհը, որոնել է հեռավոր ու մոտ անցյալում, ներկայում ու գալիքում, փնտրել այն հիմնականը, որով հայը մնացել է հայ ու պահել-պահպանել իր հայրենիքը: Գրող-արվեստագետի գործը համարելով բոլոր, Վ. Պետրոսյանը գտնում էր, որ նա պետք է «կարողանա հաղթահարել ոչ միայն տարածությունը, այլեւ շարժվել ժամանակի մեջ, թռչել-անցնել-թափանցել դարից-դար, ճակատագրից-ճակատագիր, ներկայից-անցյալ-ապագա, միշտ կարողանա իջնել եւ բարձրանալ, սխալվել ու հավատալ եւ այդ ուրախ ու տանջալի ճանապարհին երբեմն գուցե կարողանա նաեւ հայտնաբերել ճշմարիտի, Գեղեցիկի եւ Բարու ազնիվ հասկերը»:

Այս չափումներով, գեղագիտական այս դիրքորոշմամբ ու քաղաքացիական այս խղճով է ստեղծվել «Հայ-

Իսկ հետո երկրին նայելն էլ հեշտ կլինի, մարդկանց էլ. Ու սեփական հոգու մեջ էլ: Իսկ հետո՝ սեփական հոգուդ մեջ էլ գուցե աստղեր գտնես»:

Վ. Պետրոսյանը երիտասարդ սերնդի արձակագիր էր առավելապես ու իր հերոսներին տանում էր մտորումների, ներքին վերականգնման ճանապարհով: «Քաղաքի կիսաբաց լուսամուտները», «Ապրած եւ չապրած տարիներ» վիպակներում երիտասարդ մարդիկ փորձում են կռահել կյանքի առեղծվածները եւ ձգտում են դառնալ բարու ու գեղեցիկի որոնողներ: «Ուզում եմ, գրել է հեղինակը, որ մարդիկ իրենց ծախսեն այնպես, ինչպես արեւն է ծախսում իրեն, չսպասեն հատուցման, լավ զգան իրենց նրանով, միայն նրանով, որ սպառվում են ուրիշների համար»:

Վ. Պետրոսյանը պատմվածքներում, վեպերում ու վիպակներում մշակել էր լայն հայացք երիտասարդ մարդ-

ՏԱՐԵԼԻՑ

Տենդոտ որոնումների գրողը

Երկու տարի առաջ սպանվեց Վարդգես Պետրոսյանը

1994 թ. ապրիլի 15-ին դավադիր գնդակով կտրվեց տաղանդավոր գրողի, հրապարակախոսի ու հասարակական գործչի կյանքի թելը: Կիսատ մնացին բազում ծրագրեր ու մտահղացումներ, կորցրինք եռանդուն ու բեղմնավոր, տենդոտ որոնումների հեղինակին ու քաղաքացուն, որից դեռ սպասելիքներ ուներ գրական հասարակայնությունը:

անտարբերության դեմ: Միջավայրը պետք է բարձրացնի երիտասարդին, օգնի նրա թռիչքին եւ ոչ թե կտրի թեւերը, վայր բերի երազների բարձունքից:

Սա էր Վ. Պետրոսյանի մտահղացման գաղափարական հենքը: Որքան էլ միտումը ճակատային, գեղարվեստական ձեւի մեջ դեռ անկատար, «Ձնհալը հունիսին» վիպակը հեղինակի գրական կենսագրության համար բնութագրական սկիզբ էր: Նա գտել էր իր թեման, զրույց էր բացել մի սերնդի մասին, որ հետագայում քանիցս պետք է դառնար իր վիպական երկերի առանցքը:

«Մամա, ես արդեն մեծացել եմ» վիպակն այդ զրույցի շարունակությունն էր:

Վիպակն ունի նաեւ ընդհանուր խորագիր՝ «Դիմանկարներ մի սերնդից, որը հիմա 17 տարեկան է»: Իսկ բնաբանում Վ. Պետրոսյանը գրել է. «17 տարեկան այն պատանիների մասին, որոնք շտապում են 20 տարեկան դառնալ»: Պատանեկության կենսագրությունը դարձնելով վիպական հենք, արձակագիրը բարձրացրել է այնքան հուզիչ մի հարց. ինչի՞ համար է մարդը ապրում: Կոնկրետ այս հարցադրումը պարզում է երիտասարդության ե՛ւ հասարակական իդեալների, ե՛ւ անհատական հուզումների էությունն ու ոլորտները: «Մարդը նրա համար չի ծնվում,՝ որ երկար ապրի: Եթե այդ լիներ ապրելու նպատակը, մարդը կարող էր երազել քար ծնվել, քանի որ աշխարհի ամեն մի քար ավելի երկար է մնում հողի վրա, քան մարդկանցից ամենաերկարակյացը: Մարդը ծնվում եւ ապրում է ուրիշ բանի համար: Բայց ինչի՞ համար...»: Վ. Պետրոսյանը պատմական ժամանակաշրջանի առաջադրած այս խնդիրն է դարձնում երիտասարդության ձգտումների ու նպատակների կենտրոնը: Մարդիկ ուզում են երկար ապրել, բայց նրանք չեն նախանձում քարերին, որոնց գոյությունը հավերժում է համենայն դեպս ոչ մի քանի տասնամյակներով: Որտե՞ղ է գաղտնիքը, ինչպե՞ս նայել կյանքին, ինչի՞ մեջ փնտրել իմաստն ու խորհուրդը կյանքի: Այսպիսի անհանգստությամբ ու ներքին տագնապներով է կյանքի իրական դռներից ներս նայում Վ. Պետրոսյանի հերոսը: Ու հետզհետե նկատում է այնպիսի բաներ, որոնք մինչ այդ անհայտ էին եղել նրան: Կյանքը զբոսայգի չէ, ուր կարելի է անհոգ [illegible] մնալ: Կյանքը հոսում է իր լույսերով, կրքերով ու երազներով: Արամը իջնում է պատանության կարուսելից եւ դեմ առ դեմ հանդիպում «մեծ ու զարմանալի աշխարհին»: Նա համոզվում է, որ մարդ իր կյանքը իմաստավորելու համար պետք է անդադար որոնի, համառորեն որոնի մինչեւ վերջ:

Հետագայում այդ թեման յուրովի զարգացում ստացավ Վ. Պետրոսյանի ծավալուն ուրիշ կտավներում: Թեմատիկ տարբեր ճակատագրեր է պատկե-

նա վերացական մեծություն չէ, այլ իր օրերի զավակը, սոցիալական մի կերպար, որի «ապրած ու չապրած տարիների» բովանդակությունը սերտորեն պայմանավորված է հասարակական զարգացման տրամաբանությամբ:

Ճշմարտության որոնման, գրականության մարդկային բովանդակության խորացման խնդիրը մշտապես եղել է Վ. Պետրոսյանի մտահղացումների սեւեռակետում եւ ձգտել է իր ստեղծագործություններում մարմնավորել գեղարվեստական-պատկերային միջոցներով: Երեւույթների ընկալման ժամանակակից հայացքը Վ. Պետրոսյանին կողմնորոշել է առհասարակ մեծ ու փոքր երկերում առանձնացնելու պատմականորեն նորը, կապահովելու կենսական ընդհանրացումներ: «Հայկական էսքիզներ» վիպակ-էսսեն նրա տաղանդի փայլուն դրսեւորումը եղավ, գրող-հրապարակախոսի ստեղծագործական հնարավորությունների առավել կատարյալ արտահայտությունը: «Էսքիզները» կարելի է կոչել նաեւ խոհանկարներ, մանրախոհույթներ կամ խոհակներ, մանրանկարներ եւ այլն: Վ. Պետրոսյանը հույզերի, խոհերի, մտորումների հզոր խոյանքներով՝ սիրո, կարոտի, թախծի, վշտի, ողբերգության, ներշնչանքի ու ոգեւորության միջոցով հաղորդող ու մեկը մեկին լրացնող զգացմունքների միջոցով վերակերտում է Հայաստան աշխարհի նվիրական ու սուրբ պատկեր-կերպարը: «Ի՞նչ անուն տալ այս գրքին, հարցրել է Վ. Պետրոսյանը եւ պատասխանել, չգիտեմ, չեմ ուզում բանաձեւ հորինել: Հարկ կա՞... Այս գիրքը ծնվել է սիրուց եւ անկեղծությունից: Ավելի շատ՝ սիրուց: Ամենից առաջ՝ սիրուց»:

Խոր ու անկեղծ ապրումների գիրք է «Էսքիզները», որ գրվել է երկար ու կական էսքիզները»: Դա Հայաստանի, հայ ժողովրդի ու հայ մարդու ճակատագրի խոհանկար-տարեգրությունն է: Շատ բանով է այն կանխորոշել հեղինակի գեղագիտական-քաղաքացիական դավանանքը, ուղենշել նրա վիպական որոնումների թեմատիկ-գաղափարական նպատակաուղղումը: «Էսքիզները» հայտնաբերեցին տաղանդավոր հրապարակախոսին ու հայրենասեր գրողին: Նա հյուսեց Հայաստան աշխարհի ամբողջական կերպարը՝ հայրենասեր որդու նվիրումով ու իրավունքով:

«Հայաստան...

Այս «էսքիզների» բարակ թելին ես գույնզգույն ուլունքներ չէ, որ շարում եմ արդեն քանի տարի: Ես իմ ուրախություններն ու հույզերն եմ շարում, նաեւ արցունքները: Արցունքները, որ իմը չեն, իմ հեռու եւ մոտիկ նախնիներինն են: Ես եւս ժառանգել եմ ամեն ինչ, որ ունես, նաեւ քո հին արցունքները: Եւ ահա, ընդունելով քո հին արցունքների իմ բաժինը, ես խտացնում, զետեղում եմ սրտիս մեջ, որ նույնպես քեզ է պատկանում՝ իմ առաջին զարկից մինչեւ վերջինը»:

«Գրական խոր հարկի համար» ինքնատիպ հոդվածում Վ. Պետրոսյանը գտնում էր, որ գրողը սեղանի առաջ նստելիս պետք է կարողանա վեր բարձրանալ՝ նախապես ամենախորքերը իջած լինելուց հետո: Նրա քաղաքացիական-բարոյաբանական համոզմունքների արմատը կյանքն է: Լճացման տարիներն էին, եւ անխուսափելի էր սոցիալական-տնտեսական, հոգեւոր ու բարոյական ճգնաժամը: Գրողը ցավով նկատում էր, որ «տեղի է ունենում ոչ միայն գետերի, ծովերի, օդի, այլեւ բարոյական մթնոլորտի զավալի աղտոտում, բարոյական որոշ կատեգորիաներ երեւի արդեն հարկ է գրանցել մարդկային բնավորության «կարմիր գրքում»: Ինքը որդեգրել էր գրական-քաղաքացիական այս հավատամքը. «Պահպանել մարդկային բնավորության արժեքները (սերը, բարությունը, գութը), որոնց սպառնում է անհետացման վտանգը»:

Վ. Պետրոսյանը հետեւողական էր իր հավատամքի ու բարոյախոսության մեջ եւ գեղարվեստական կերպարներ ստեղծելիս՝ նրանց էությունը ամփոփող բարոյականը դարձրել է հետեւյալ բանաձեւումը: «Անավարտ դիմանկարների» հերոսը ասում է. աստղերը «միայն բանաստեղծություններ գրելու համար չեն: Աստղերը նաեւ նրա համար են, որ եթե ոչինչ չես հավատում, վերեւ նայես կանց դերի ու կոչման իրական չափանիշների վերաբերյալ: Նրա հավատամքը ու ստեղծագործական դիրքորոշումը երեւում էին ընդգծված ձեւով՝ հրապարակախոսական շեշտադրումով: «Դեղատուն «Անի»», «Հավասարում բազմաթիվ անհայտներով», «Վերջին ուսուցիչը» վիպակները ձեռքբերումներ էին հեղինակի համար եւ նվիրված էին դարձյալ երիտասարդ մարդկանց առօրյայի, հետաքրքրությունների, հոգեւոր ու բարոյական աշխարհի հետախուզման խնդիրներին:

«Մեղուն մեղր է պարտ մարդկանց, գրողը՝ բարություն», իր երկերում հաստատում էր Վ. Պետրոսյանը: Նա իր իդեալ հերոսների սրտում-կենտրոնացումով ցույց էր տալիս, որ գրականության դերխնդիրը բոլոր ժամանակներում հանգել է իդեալի եւ մարդու մերձեցման ապահովությանը: Այստեղից էլ նրա գեղարվեստական-ժանրային նախասիրությունների նպատակաուղղվածությունը, արծարծած թեմաների որոշակիությունը: «Ինձ իբրեւ գրողի, ասում էր Վ. Պետրոսյանը, մտահոգում է, որ գավառներն գոյացել է մարդու մի տեսակ, որ ոչինչ չի անում՝ բարիք չի ստեղծում, իր վրա պատասխանատվություն չի վերցնում, իր ուսերին բեռ չի զգում»: Եւ ապա՝ երբ ինձ բնութագրելու իրավունք տվեք սրտեր, շարունակում էր նա, ես կասեի, որ մեզ «սրտի տրանսպլանտներ» են պետք, միս ու արյունով, ինչո՞ւ չէ, նաեւ թուլություններ ունեցող մարդիկ, բայց որոնք իդեալ ունեն եւ «լինե՞լ, թե չլինել» երկընտրանքի մեջ միշտ ընտրում են բարոյականի, վեհի, ազնիվի կողմը:

Կենսական ու սուր որոշակիությամբ է հատկանշական Վ. Պետրոսյանի «Մենավոր ընկուզենի» վեպը: Դա թեմատիկ բարձրություն էր գրողի վիպասանության մեջ: Մինչ այդ միայն քաղաքի երիտասարդության կյանքն արտացոլող արձակագիրը անցավ գյուղաշխարհի թեմատիկ մտահղացմամբ՝ հողի հանդեպ ցնորք զգացում պատկերելու, մարդուն հողի հետ կապելու, հողը սիրել տալու ձգտումով: Մարդու եւ հողի հազարամյա բարեկամության ամրապնդումը չափազանց կարեւորում էր վիպասանը եւ գտնում, որ «աշխարհն աշխարհ դարձնող ձեռքերը» պետք է ոչ թե պոկվեն գյուղերից, այլ երկարեն դեպի գյուղերը, դեպի հողը: Այստեղ էլ հրապարակախոսական նկատելի շեշտերով Վ. Պետրոսյանը գյուղի ամրացման որոշակիությունը դնում է դեպի հողի, ժողովրդի հավերժության գաղափարի հաստատումը:

Վ. Պետրոսյանի երկրային կյանքին հավասար տեւական է լինելու նրա ստեղծագործությունների կյանքը, քանզի ծնվել են մարդուն մարդ պահելու, մարդկանց հոգում լույսեր վառելու ըղձանքից: Լույսի ըղձավոր էր Վարդգես Պետրոսյանը:

[illegible] ԱՐԶՈՒՄԱՆՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Աշխուժացում Ակադեմիայի հիմնական գրադարանում

ՀՀ ԳԱԱ համակարգում գործում են 32 ակադեմիական գրադարաններ, այդ թվում հիմնական (ֆունդամենտալ) գրադարանը: Վերջինս ամենեւին չի մնացել «տեղեկատվական» [illegible] ցումային շրջանի դժվարություններից, սակայն գրադարանի փորձառու տնօրեն Համլետ Մանասերյանի եւ գիտական խորհրդի [illegible] Մինասյանի կարծիքով, գրադարանն աստիճանաբար դուրս է գալիս նախորդ տարիների կիսամեռ վիճակից եւ նույնիսկ չնայած գրադարանային գործունեության համար աննպաստ իրողությանը (անբավարար ֆինանսավորում, տարածքային միջոցների խիստ բացակայություն, ձմեռային ամիսներում չջեռուցվող սրահներ), գրադարանային ֆոնդի համալրման ուղղակի դրական միտում է արձանագրել:

1995 թ. ընթացքում ակադեմիական գրադարանների ընթերցող [illegible] հանդիպել են 21988 գրադարանային միավորով (գրքեր, ամսագրեր, թերթեր), այդ թվում 12518-ը օտար լեզուներով: Հիմնական գրադարանը, մասնավորապես, ձեռք է բերել գրեթե 18000 միավոր գրականություն, եւ այժմ գրադարանում հավաքված է մոտ 2 մլն 870 հազար գրադարանային միավոր, որից 817 հազարը օտար լեզուներով:

[illegible] 1730 [illegible]

[illegible] 605 [illegible] 5000 [illegible] 4500 գրադարանային միավոր:

[illegible] 3000 միավոր [illegible]

[illegible] 600 հազար [illegible]

[illegible] ՀՀ ՊՆ [illegible]

[illegible]

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ
ՀԵՏԱԶՕՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
THE ARMENIAN CENTER FOR
NATIONAL AND
INTERNATIONAL STUDIES

զինակ գործողությունների: Հակառակ դեպքում, 27 միլիոնանոցի բազմաթիվ օրը վերջանալ: Մեսութ Յըլմազը հաղթել բե Չիլեր մոտիկ դավադրական կուսակցության նախագահ Բյուլենթ Էջեւիթին դիմել Հյուսիսային Իրաքի վերաբերյալ ծրագրի մշակման խնդրանքով: Էջեւիթը դրական է արձագանքել խնդրանքին: Ենթադրվում է, որ նրա ծրագիրը կներկայացվի թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբի ճանաչմանը: Ուստի, այն անմասն

Իրաքյան Վաշինգտոնը Հյուսիսային Իրաքում իշխանության վերականգնման տեղը, ուստի և Իրաքը մասնակցում մասնակցության չի ուզել: Այդ երկրի տարածքում թողնված զորքերի հայտարարում էին ոչ թե Իրաքը մասնակցում, այլ այդ մասնակցությամբ Բաղդադի վարչակարգին կարգավորման միջնորդի համար: Այդ է վկայում թողնված զորքերի նպատակը տարածաշրջանի համար կամայական կարգավորման զոր

Թուրքիան որպես Հյուսիսային Իրաքի «խնամակալ»

Քրդական հարցը արտաքին հարթության ոլորտներում

Քրդական հարցը ոչ միայն սպառնում է թուրքական պետության միասնությանն ու տարածքային ամբողջականությանը, այլեւ վտանգում է նրա ապագան: Ինչ այս հանգամանքն էլ Թուրքիայի տեսանկյունից կենսական նշանակություն է հաղորդում այդ խնդրին: Այն ունի ներքին եւ արտաքին կողմ: Այս առումով պատահական չէ դրա սուրյան փոխադրումը մերք ներքին, մերք արտաքին հարթություն: Իսկ փոխադրման ուղղությունը ճշգրտում են միջազգային քաղաքական զարգացումները:

«Ազգ» օրաթերթի ապրիլի 9-ի համարում կարծիք էինք հայտնել, թե Անկարան քրդական հարցը հաջողությամբ օգտագործում է, որպես Գերմանիայի նկատմամբ կիրառվող ճնշման գործոն: Քրդական խնդիրը արտաքին հարթություն տեղափոխելու վկայությունն է նաեւ, որ ապրիլի 10-ին թուրքական բանակի խնդիր առաջին էջը մինչեւ ամառ հաշվարկել էին PKK-ականների հետ պայքարի տարած 27 միլիոնանոցի բազմաթիվ տարածքի արշավանքը: Այդ բերելի տվյալներով, որոնց մասին տեղեկացել ենք թուրքական հեռուստատեսության «Մամուլի տեսություն» հաղորդաշարից, ապրիլի սկզբին Հյուսիսային Իրաքից ու Սիրիայի սահմանից Թուրքիայի տարածք է ներթափանցել զինված PKK-ականների հոծ բազմություն: Նրանք շարժվել են Դիյարբաքիր, Բինգյոլի եւ Թունջելիի ուղղությամբ անցնելով 27 միլիոնանոցի: Իր պաշտոնական թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբը կազմակերպել է PKK-ականների դեմ լայնածավալ ռազմական գործողություն: Այն ժանդարմերիայի օժանդակությամբ իրականացրել են 7-րդ եւ 8-րդ կորպուսի զորամիավորումները: Ըստ պաշտոնական տվյալների, թուրքական անվտանգության ուժերը Դիյարբաքիր, Բինգյոլ, Թունջելի նահանգներում սահմանային բախվել են PKK-ականների հետ, որոնցից 99-ը զոհվել են, շուրջ 300-ը ընկել շրջափակման մեջ:

Խնդիրը տվյալ դեպքում այդ թվերը չեն եւ ոչ էլ շրջափակման մեջ ընկածները: Ի վերջո, PKK-ի շուրջ 12 տարվա գործունեության ընթացքում Թուրքիայի տարածքում անվտանգության ուժերի հետ բախումներում սպանվել են հազարավոր քրդեր, որոնց թվերն չեն միշտ բարձր: Բայց անվիճելի է, որ բանակը PKK-ի ահաբեկչական գործունեությունը կասեցնելու պատրվակով պատերազմ են Արեւելյան, Հարավարեւելյան Անատոլիայի ավելի քան 3 հազար քրդական գյուղ եւ Իրաքի, Իրանի, ինչպես նաեւ Հայաստանի սահմանների երկայնքով իրենց տարածում ստեղծել ապահովագրված գոտիներ:

Թեեւ PKK-ի դիրքերի առ-ժամանակ զինակալների պաշտպանությունն է, որ թուրքական զինված ուժերին հնարավորություն է տվել զանկացած պահի սպառնալիքով, լայնածավալ ռազմական գործողություններ ծավալել Հյուսիսային Իրաքում: Ըստ երեւույթին, Թուրքիան պատրաստվում է նման

լի կլինի մամուլի ներկայացուցիչներին: Նման դրսեւորումներում չենք կարող կարծիք հայտնել դրա բնույթի, առավել եւս ծավալումների մասին: Սակայն, առանց տատանվելու կարելի է ոչինչ, որ Անկարան պատրաստվում է PKK-ականների կողմից 27 միլիոնանոցի տիրապետությունը ծառայեցնել Հյուսիսային Իրաք ներխուժելու նպատակին:

Հյուսիսային Իրաքի քրդական իշխանավորության նկատմամբ Թուրքիայի կառավարող շրջանակների հետաքրքրությունները նոր չեն բնավ: Պաշտոնական Անկարան չի թաքցնում այդտեղ քաղաքական նախաձեռնություն ցուցաբերելու ձգտումները: Ավելին, Թուրքիայի տարածքում PKK-ի դեմ պայքարի հաջողությունը Անկարան պայմանավորում է վերոհիշյալ նախաձեռնության առկայությամբ: Առաջին հայացքից զուգե տարօրինակ թվա, բայց խոսքը տվյալ դեպքում ոչ այնքան PKK-ի, որքան Հյուսիսային Իրաքի առնչությամբ ԱՄՆ քաղաքական ծրագրերին մասնակցության մասին է:

Ինչպես հայտնի է, Պարսից ծոցի պատերազմից հետո Իրաքի հյուսիսում եւ հյուսիսում ստեղծվեց քրդական երկու գոտի: Դրան հետեւեց Հյուսիսային Իրաքի քրդական իշխանավորության ձեւավորումը: Թեեւ 1992 թ. ընտրությունների արդյունքում կազմավորված քրդական առաջին խորհրդարանը դարձավ այդ իշխանավորության խորհրդանիշը: Երկրորդ խորհրդարանի ընտրությունները նախատեսված էր անցկացնել 1994-ին: Սակայն միջեւ ընտրությունները խորհրդարանում ներկայացված ռազմաքաղաքական ուժերի՝ Ջալալ Թալաբանիի Քրդստանի հայրենասերների միության եւ Մասուդ Բարզանիի Քրդստանի ժողովրդավարական կուսակցության միջեւ ծագեցին լուրջ տարաձայնություններ: Շուտով դրանք վերածվեցին զինված բախման: Թալաբանիի ու Բարզանիի միջեւ ծավալվող անհաշտ պայքարում ընդգրկվեց PKK-ն: Նման պայմաններում, ինչ խոսք, հետաձգվեցին 1994-ին նշանակված ընտրությունները: Միաժամանակ, լրջորեն քրդական խորհրդարանի լիազորությունների ժամկետը: Այդ կերպ առաջ շարունակվող պայքարները, բայց ընտրությունների արդյունքում կձեւավորվի երկրորդ խորհրդարանը՝ ամրապնդելով Հյուսիսային Իրաքում քրդական իշխանավորությունը: Այսպիսով, իշխանավորության հետ կապված հույսերը խիստ նվազեցին:

ծրագրերի հաջողությամբ, որին Իրաքը մասնակցել չէր կարող այլեւս:

Հյուսիսային Իրաքի քրդական իշխանավորությունը ոչ այլ ինչ էր, եթե ոչ քրդական հարցի միջազգայնացման յուրօրինակ տարբերակ: Որպես արտաքին խաղացողի այդպիսի դերն այն մեծ հետաքրքրություն է ներկայացնում Արեւմուտքի, հատկապես ԱՄՆ համար: Նախ, այն ծառայում է արտաքին խաղացողին իր կամարտությունը միջազգային հանրության առջեւ գոնե մասամբ կամ դրանից ուշադրությունը շեղելու, երկրորդ՝ Միջին Արեւելքի ռազմավարական կենտրոնի հետագա վերաձեւը կանխելու նպատակին: Պարզ է, որ Իրաքի հյուսիսում առանձնացված քրդական հարցի «կարգավորման» ընթացքում դերն այն կարելի է տարածել այլ երկրների վրա, ինչպես Սիրիան եւ Իրանը, որոնց հետ Մոսկվան սերտ հարաբերություններ է զարգացնում:

Ինչ վերաբերում է Թուրքիային, ապա կարելի է ասել, որ թեեւ քրդական իշխանավորությունը ընդունել է երկրի տարածքում PKK գլխավորած քրդական շարժման ծավալումը, սակայն Արեւմուտքի քաղաքական ծրագրերում տեղ գրավելու ձգտումն Անկարային ստիպում է համակերպվել քրդական իշխանավորության փաստին փոխարենը ստանալով Հյուսիսային Իրաքի «խնամակալի» դերը: Քրդական տարածքն Թուրքիայի նախագահ Թուրգութ Օզալի նախաձեռնությամբ Թուրքիայում վերացվեց 1992 թ., երբ զարգանում էին իշխանավորության հետ կապված քաղաքական գործընթացները: Ուստի, տարածքի վերացումը պայմանավորված է ոչ թե քրդական խնդրի լուծումն երկրում ճանաչելու Անկարայի պատրաստակամությամբ, այլ Հյուսիսային Իրաքում քաղաքական ակտիվ դերակատարության հետ:

Երբ Արեւմուտքին անհրաժեշտ չի եղել իշխանավորության գործընթացները զարգացնել, բայց չէր Հյուսիսային Իրաքի այդ «խնամակալ» դերը: Մեծ թե ինչու Անկարան ոչ թե փորձեց կասեցնել իշխանավորության ձեւավորման գործընթացը, այլ, ընդառաջելով ԱՄՆ ծրագրերին, փորձեց հանդես գալ նախաձեռնողի դերում Հյուսիսային Իրաքի քաղաքական զարգացումների զանկալի ուղղությամբ ընթելու նպատակով: Դրանով է պայմանավորված նաեւ PKK զանկացած գործողությունը զինակալելու պատրվակով թուրքական զինված ուժերի արդեն սովորական դարձած ներխուժումները Հյուսիսային Իրաք:

ՀԱՅԿ ՉԱԹՐՅԱՆ,
Անկախ փորձագետ

Թուրքիան անհանգստացած է լիբանանյան իրադարձություններից

Թուրքական հեռուստատեսության հաղորդման համաձայն, իսրայելական օդուժի կողմից Լիբանանի տարածքում գտնվող ահաբեկչական ճամբարները ռմբակոծելու կապակցությամբ արտգործնախարարության հրավիրվեց Անկարայում Լիբանանի դեսպանը: Հրապարակվեց Թուրքիայի արտգործնախարարության հայտարարությունը, ուր մասնավորապես ասվում է. «Հանդիպման ընթացքում իսրայելական կողմին կոչ ենք ներկայացրել Միջին Արեւելքում խաղաղության պահպանման համար վտանգավոր իրադարձությունների վերաբերյալ Թուրքիայի անհանգստությունը: Միաժամանակ հայտնվում է, որ Թուրքիան շարունակում է ուշադրությամբ հետեւել իրադարձությունների զարգացմանը»: «Ա. Ջ.»

Ուկրաինա. ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղարը Կուչմային հյուր

ԿԻԵՎ, 15 ԱՊՐԻԼ. Ապրիլի 15-ին պաշտոնական այցով Կիեւ ժամանեց ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Խավիեր Սոլանան: Այցն իրականացվում է Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կուչմայի հրավերով: Կիեւում կքննարկվեն ՆԱՏՕ-ի հետ Ուկրաինայի համագործակցության խորացմանն առնչվող խնդիրները:

«Կեղտոտ փողերը» սպառնալի չափերի են հասնում աշխարհում

ԲՈՆՆ, 15 ԱՊՐԻԼ, ՓԱՍՏ. Մասնագետների հաշվարկով, այսօր աշխարհում շրջանառության մեջ գտնվող դրամական զանգվածի մեկ երրորդը կազմում են «կեղտոտ փողերը», որոնք ձեռք են բերվել իրերեն հետապնդելի ճանապարհով: Տարբերույթ գործարքներով դրանք «լվանալու» փորձերը կանխելու համար Գերմանիայի կառավարությունը հրահանգել է երկրում գործող առեւտրային բանկերին մեծ չափերի հասնող կանխիկ դրամ մուծողների մասին անհապաղ տեղեկություններ հաղորդել համապատասխան մարմիններին:

Թբիլիսի. Վրաց-լեզվական նոր համաձայնագրեր

ԹԲԻԼԻՍԻ, 15 ԱՊՐԻԼ, ՓԱՍՏ. Ապրիլի 12-ին Թբիլիսիում կայացավ Վրաստանի եւ Լեհաստանի համագործակցության արձանագրող մի շարք դաշնագրերի ստորագրությունը: Երկու երկրների նախագահներ Շեւարդնաձեն ու Քվաշնեւսկին ստորագրեցին հարաբերությունների խորացման մասին հռչակագիր: Համապատասխան գերատեսչությունների ղեկավարները համաձայնագրեր ստորագրեցին առեւտրատնտեսական, մաքսի, զբոսաշրջության, փոխադրումների եւ օդային հաղորդակցության ոլորտներում համագործակցության մասին: «Վրաստանում եւ Լեհաստանում ստեղծված կացությունը բույլ է տալիս մեզ մտածել երկկողմ հարաբերությունների զարգացման մասին», ասաց Լեհաստանի նախագահ Ալեքսանդր Քվաշնեւսկին: Բոլոր զննարկելով Թբիլիսիում անցկացված հանդիպումների ու ստորագրված փաստաթղթերը, նա ընդգծեց, թե եւ երկու երկրների առկա համագործակցությունը փոխադարձ է իրական հիմքերի վրա:

«Մենք չափազանց մեծ նշանակություն ենք տալիս միացյալ եվրոպական տարածքի ստեղծմանը: Վրաստանի եւ Լեհաստանի միջեւ հարաբերությունները նոր ուղի են մտել բերում հենց այդ նպատակով», հայտարարեց Էդուարդ Շեւարդնաձեն, նշելով, որ այս հանդիպման հիմնական արդյունքը ստորագրված փաստաթղթերն էին:

Եկեղեցական վեճեր Գերմանիայում

Գերմանիան, որտեղ բնապահպանական շարժումը վերջերս ծաղրանկարների մեջ էր ընկել անգլիական կովերի հիվանդության պատճառով, ներկայումս հայտնվել է մեկ ուրիշ գլխացավանքի դեմ հանդիման: Խոսքը երկրի արեւելյան եւ արեւմտյան մասերի միջեւ ծագած եկեղեցական վեճերի մասին է: Բրանդենբուրգի երկրամասի (նախկին ԳԴՀ տարածում) խորհրդարանը, որտեղ գերիշխում են սոցիալ-դեմոկրատները, որոշել է հանրակրթական դպրոցներում կրոնի դասավանդումը փոխարինել բարոյագիտության դասընթացներով, որոնք ընդհանուր պետք է լինեն բոլոր դավանանքների ներկայացուցիչների համար: Այդուհանդերձ, աշակերտներից յուրաքանչյուրը կարող է ազատվել դասընթացներից եւ սեփական ընտրությամբ կրոնական դաստիարակություն ստանալ դպրոցից դուրս:

Այս վճիռը մեծ վրդովմունք է հարուցել Գերմանիայի մյուս երկրամասերում: Առանց այդ էլ անցյալ տարվա ամռանը, երբ Բավարիայի ուսումնական հաստատություններում վեճեր էին ծագել դասարաններում Քրիստոսի խաչելության նկարները պատերից դուրս հանելու առնչությամբ, Կառլսրուեի սահմանադրական դատարանը դեմ էր արտահայտվել այդ պատրաստին, պատճառ բերելով եկեղեցական գործերում պետության չեզոքությունը: Այսօր գերմանացի որոշ բարձրաստիճան պաշտոնյաներ արդեն խոսում են «քրիստոնեական մշակույթին հասցված հարվածի» մասին:

Վրդովմունքը բացատրելի է Գերմանիայի արեւմտյան ու հարավային երկրամասերում, որտեղ բնակչության 80 տոկոսը քրիստոնյա է (կաթոլիկ կամ բողոքական): Բայց այս անգամ հարվածը հասցվում է Բրանդենբուրգի երկրամասից՝ նախկին ԳԴՀ տարածքից: Ուստի գործը բուն կրոնական վեճերից ավելի լայն ընդգրկում է ստանում, ցուցադրելով երկու Գերմանիաների միջեւ գոյացած ճեղքվածքը: Արեւմուտքում, օրինակ, պետությունն է

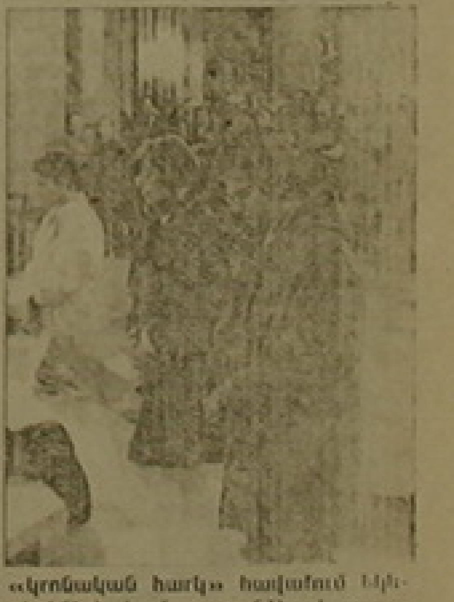

«կրոնական հարկ» հավաքում եկեղեցիների համար, գանձելով յուրաքանչյուր հավատացյալ եկամտի 10 տոկոսը: Մինչդեռ արեւելյան նախկին ԳԴՀ-ում, որը Վարշավայի պայմանագրի առավել «անհավատ» երկիրն էր, հավատացյալ է բնակչության նվազ քան 35 տոկոսը:

Պատահական չէ, որ կեկին պետությամբ ծառանում է եկեղեցու եւ պետության փոխհարաբերության կարգավորման հարցը, որը Գերմանիայում մինչեւ օրս չի հստակեցված: Այն վերաբերում է բողոքական ու կաթոլիկ եկեղեցիներին, նրանք առանձնապես պաշտպանում են սեփական իրավունքներն ու առանձնությունները: Բավարիայի գաղտնիք չէ, որ Գերմանիայում, ինչպես բազմաթիվ այլ երկրներում, կրոնավոր ընտրող եկեղեցի հավատացյալ եւ ծեսերը կատարող հավատացյալների թիվն անընդհատ նվազում է: Բազմաթիվ գերմանացիներ պաշտոնապես «դուրս են գալիս» հավատացյալների կազմից, գլխավորապես՝ հարկերից չվճարելու նպատակով: Միայն 1995 թ. այդ կերպ է վարվել ավելի քան 500 հազար մարդ:

digitised by A.R.A.R.@

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

«Ի՜մ Նազարենից [illegible] [illegible] է: Տաղանդավոր մի դերասան, [illegible] [illegible] է եւ մեր դերասանական [illegible] [illegible] տեղ»: Դանիել Դեմիր[illegible] [illegible] 1965-ին, [illegible] է Սերգեյ Առաքելյանին, [illegible] 100 [illegible] [illegible] «[illegible]» [illegible] [illegible] Նրան [illegible] [illegible] 1925 թ.-ի [illegible] [illegible] [illegible]

«Ինչ էլ խոսեր բեմից, ծիծաղն ապահովված էր»

[illegible] է 1919-60 թթ. Թիֆլիսի թատրոնում 300 [illegible] [illegible], որ 100 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

«Մեզ [illegible] [illegible] հայ թատրոնի [illegible] [illegible] Վահրամ Աճեմյանին եւ [illegible] [illegible] [illegible] ՀԹԿՄ [illegible] [illegible] 20-30 [illegible] [illegible] հայ թատրոնի [illegible] [illegible] [illegible]: «Ինչ էլ ու խոսեր բեմից, ծիծաղն ապահովված էր», [illegible] [illegible] [illegible] Հայաստանի [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] 3 [illegible] [illegible] [illegible] հայ [illegible] «[illegible]» [illegible] [illegible] Պարոն Առաքելյանը [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] «Դենց դերասան Պա[illegible], մեկ [illegible]» [illegible] Սերգեյ Առաքելյանը [illegible] [illegible]

[illegible] 1968-ին [illegible] [illegible] Գեղամում: [illegible] [illegible] [illegible] Լեւոն Քալանթար թատրոնում:

Հայկ Պետրոսյան [illegible] [illegible] [illegible]

Ա. Հ.

Ցերեկույթ նվիրված Աղասի Խանջյանի հիշատակին

Կիրակի, ապրիլի 14-ին, Կոմիտասի անվան կամերային երաժշտության տանը կայացավ ցերեկույթ նվիրված Աղասի Խանջյանի ծննդյան 95 եւ ողբերգական մահվան 60-րդ տարեդարձին: Ցերեկույթը կազմակերպել էր Վասպուրականի հայրենակցական միությունը: Միության նախագահ, բանաստեղծ Լեւոն Միրիջանյանի

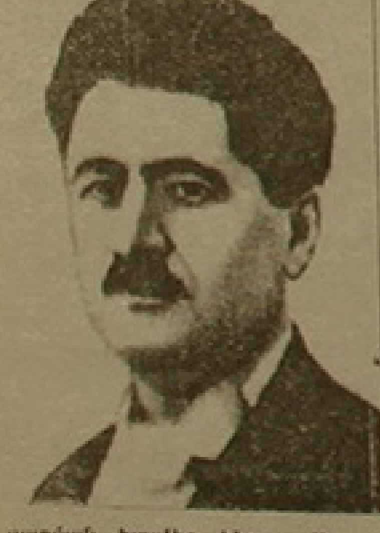

բացման խոսքից հետո «Աղասի Խանջյան մարդը, քաղաքացին, պետական գործիչը» թեմայով զեկուցմամբ հանդես եկավ պատմական գիտությունների թեկնածու Ամատունի Վիրաբյանը: Իրենց ելույթներում Խանջյանի մասին հետաքրքրական հուշեր պատմեցին վետերան մանկավարժ Ռիմա Խաչատրյանը, Վասպուրականի միության հիմնադիր, վետերան, Խանջյանին անձամբ ճանաչած Դերենիկ Սարոյանը, Աղասի Խանջյանի թոռ՝ Սրբուհի Խանջյանի դուստր Լարիսա Ժուրուլին, ինժեներ Սերգեյ Տեր-Սարգսյանը եւ բանաստեղծուհի Սիլվա Կապուտիկյանը: Վերջում տրվեց համերգ հանրապետության լավագույն արտիստների մասնակցությամբ:

Բարձրագույն նորաձեւությունը մահանո՞ւմ է

Աշխարհում խոշորագույն իրադարձություն համարվող բարձրագույն մոդայի ցուցահանդեսներն այսօր «մահամերձության» շրջան են թեւակոխել: Անցյալ ճգնաժամը նոսրացրել է դրանց մասնակիցների հոծ շարքերը: Այս տարի, ծանուցում է «Ֆինանշնըլ թայմսը», Փարիզում իրենց գործերը ցուցադրող մոդելավորողների թիվը հասավ 15-ի: Օրինակ՝ «Լանվենի», «Պիեռ Սյոռալի» եւ «Կարվենի» նման հայտնի «տներն» անգամ չկարողացան պարծենալ հարթակ իրենց [illegible] ֆինանսական դժվարությունների պատճառով: Չէ՞ որ յուրաքանչյուր հավաքածուի պատրաստումն արժե մոտ երեք միլիոն դոլար:

Այս առնչությամբ, «Իվ Սեն Լորանի» հիմնադիր եւ գլխավոր տնօրեն Պիեռ Բերժեն համոզված է, որ բարձրագույն մոդայի դարն անցնում է, եւ որ այն դժվար թե գոյատեւի մինչեւ երրորդ հազարամյակի սկիզբը: «Այժմ այլ ժամանակներ են, այլ բարքեր» ասում է նա:

Այսօր այլեւս չկան այնպիսի կանայք, որ թույլ տան իրենց հագնել այսօրինակ զգեստներ, էլ չենք ասում, որ դրանցով ոչ մի տեղ չես գնա: Ապագան այն մոդելավորողներինն է, ովքեր հագուստներ կստեղծեն ոչ թե [illegible], այլ ժողովրդի լայն խավերի համար: Ֆրանսիայում կմնա միայն աշխարհահռչակ «զարդատուփերի» [illegible]՝ «Շանելը», «Քրիստիան Դիորը» եւ «Իվ Սեն Լորանը»: Վերջինիս տնօրենի համոզմամբ, միայն այս երեք «կայսրություններն» են, որ ի վիճակի կլինեն փող ծախսել haute couture-ի (բարձր կարուձեւի) համար՝ լրացնելով պակասորդը օծանելիքից ու կոսմետիկայից ստացվող եկամուտներով: Մնացյալների համար բարձր նորաձեւությունն անհասանելի կլինի: Իսկ ինչ վերաբերում է «Շանելին», ապա այս բարձր մոդայի տունն աշխարհում ամենաեկամտաբերներից մեկն է. նորաձեւության եւ արդուզարդի բնագավառից ստացվող եկամուտները հավասար են օծանելիքի արտադրության եկամուտներին: Բայց դա ամենեւին օրինաչափություն չէ այսօր, այլ բացառություն...: Օրինակ՝ «Իվ Սեն Լորանի» 560 մլն դոլար տարեկան առեւտրի շրջանառությունից նորաձեւությանն ու արդուզարդին բաժին է հասնում ընդամենը 40 միլիոն:

Անգամ Ռոտշիլդի «Կոմպանի ֆինանսիեր» ստիպված է ձեռք քաշել «Կարվենից»՝ վաճառելով նրան ամերիկյան «[illegible]» խմբի անգլիական մասնաճյուղին: Իսկ «օտ կուտյուրի» մեկ այլ աստղ «Թեդ Լապիդուսին» հազիվ հաջողվեց խուսափել սնանկացումից խոշոր ձեռնարկատեր Ժակ Կոնկիեի շնորհիվ, որը ձեռք բերեց հայտնի մոդելների տանը [illegible], նրան է պատկանում նաեւ «Թեդ Լապիդուս» օծանելիքային արտադրությունը):

Ի դեպ, խորհրդանշական է «Գի Լարոշի» տան նոր տիրոջ՝ բարոն Բիշի վերջերս արված այն հայտարարությունը, թե ինքը դադարեցնում է միջոցներ ներդնել «օտ կուտյուրի» մեջ, քանի որ վերջին երկու տարում այդ բնագավառում վնասները հասան 13 մլն դոլարի: Եւ դրա փոխարեն նա շեշտը կդնի պատրաստի հագուստի վրա:

Պարզվում է, որ նորաձեւության օրենսդիրների ֆինանսական բարդությունները բխում են այն բանից, որ «Դիորի» կամ «Շանելի» մի զգեստն այսօր արժե 20 հզ մինչեւ 100 հազար դոլար, եւ աշխարհում այդպիսի զգեստ կարողանում են ձեռք բերել ընդամենը 200 գնորդուհիներ: Հենց այստեղ է թաքնված շան գլուխը:

Պատրաստեց
ՍԵՐԳԵՅ ՄԻՐԶՈՅԱՆԸ

«Դասագիրք-96»-ի հիմնախնդիրը հուսալի պատվիրատու գտնելն է

Համաժողով՝ նախորդ տարվա նախադեպը չկրկնելու մտահոգությամբ

ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարության նախաձեռնությամբ ապրիլի 15-17-ը անցկացվող հանրապետական գիտագործնական համաժողովը՝ «Դասագիրքը բարեփոխվող դպրոցում» թեմայով, որի բացումը տեղի ունեցավ երեկ Կամերային երաժշտության տանը, ինչպես իր խոսքում ասաց առաջին փոխնախարար Աշոտ Բլեյանը, նպատակ ուներ ամփոփել եւ ամբողջացնել 1995 թ. դասագրքաստեղծման փորձը, 1995-96 թթ. «Դասագիրք-96» ծրագրին ուղղված աշխատանքների նախապատրաստական փուլը, քննարկել նոր ծրագրերը, արդեն ստեղծված դասագրքերի վերաբերյալ մամուլում հնչած դիտողությունները, մի հարկի տակ հավաքել «Դասագիրք 96»-ով շահագրգիռ բոլոր օղակները (հրատարակիչներ, գրքերի հեղինակներ, մեթոդիստներ, ուսուցիչներ, տնօրեններ)՝ գալիք սեզոններին նախապատրաստվելու համար:

Ինչպես եւ նախորդ տարի, դասագրքերի հրատարակությունը կիրականացվի հանրապետության 4 հրատարակչություններում՝ «Լույս», «Զանգակ», «Նոր դպրոց» եւ «Փյունիկ», որոնց 1995 թ. հրատարակությունները ցուցադրված էին դահլիճի ճեմասրահում: Այս տարի հրատարակության է պատրաստվում 62 անուն դասագիրք, որոնցից 32-ը կտպագրվեն առաջին անգամ՝ «փորձարկվող դասագրքերի» կարգավիճակով: Վերջիններս կունենան համեմատաբար փոքր տպաքանակ՝ 5000-13000 (հիմնական դասագրքերը կտպագրվեն 60000 օրինակից), եւ այսպես կոչված հենակետային դպրոցներում փորձարկվելով առաջիկա ուսումնական տարվա ընթացքում, կարող են համալրել հիմնական դասագրքերի ցուցակը:

Դասագրքաստեղծման տարբեր դրույթներ ընդգրկող զեկուցումներից եւ ելույթներից հետո պրն. Բլեյանը ներկայացրեց գլխավոր պատվիրատուի հիմնախնդիրը (դեռեւս պետությունն իր բյուջեում ոչինչ չի նախատեսել դասագրքերի ստեղծման համար, կրթության գիտահետազոտական ինստիտուտը ոչ մի լումա չի ներդնում, հասարակությունն անտարբեր է):

Այսօր միակ հուսալի պատվիրատուն ծնողն է (որի գրպանը, ինչպես նկատեցին դահլիճից, դատարկ է): Չի լուծված փորձաքննություն անցած դասագրքերը 20 տոկոս անապահով ընտանիքների երեխաներին անվճար տրամադրելու խնդիրը: «Անցածն անցած է, դասեր քաղենք, անցար լինենք, խաղաղ լինենք եւ համատեղ ջանքերով սեպտեմբերի 1-ին երեխաներին ապահովենք նոր դասագրքերով», կոչ արեց փոխնախարարը:

22 կին դասագրքաստեղծների, մանկավարժության ասպարեզի լրագրողների, հանրապետական մանկավարժական գրադարանի ստեղծման առաջամարտիկների հանձնվեցին Կրթության զարգացման հիմնադրամի սահմանած մրցանակ-պատվոգրեր:

Այսօր համաժողովն իր աշխատանքը կշարունակի տարբեր ուղղվածության բաժանմունքային (սեկցիոն) նիստերում, որտեղ մասնագիտական համակողմանի քննարկումներին կմասնակցեն համալսարանից, մանկավարժական եւ օտար լեզուների ինստիտուտներից հրավիրված մասնագետներ, դպրոցների տնօրեններ, մանկավարժներ (արդեն ներկայացված են ավելի քան 70 զեկուցումների հայտեր), իսկ համաժողովի վերջին օրը՝ ապրիլի 17-ին, տեղի կունենա գիտագործնական աշխատանքների ամփոփումը:

[illegible] ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Երկու գահին մեկ թեկնածու

Գողերը միավորվում են համագումարի [illegible]

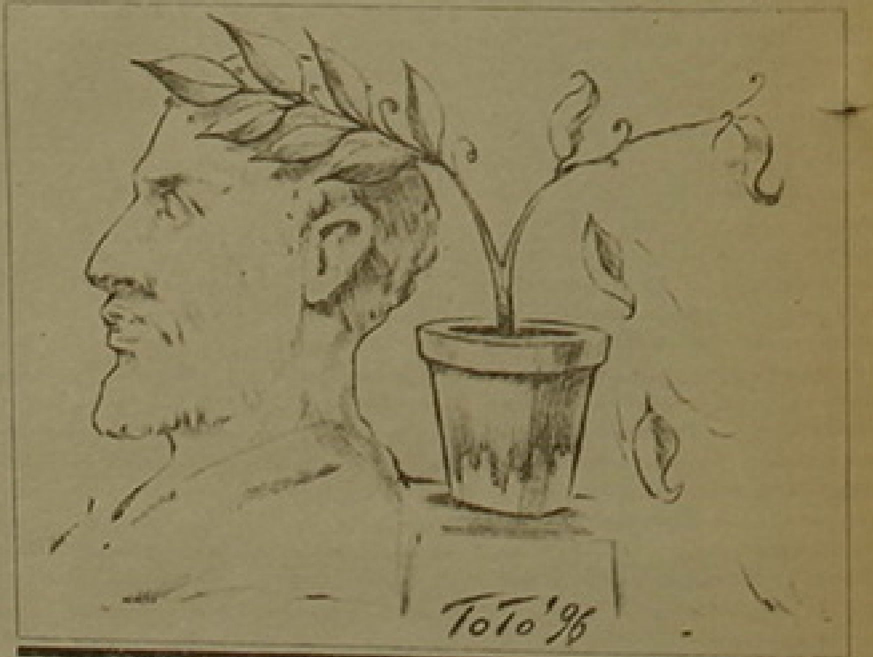

Մեծ թատրոնի անունն էլ օգտագործվում է

Միացյալ Նահանգների քաղաքներում այս օրերին հյուրախաղերով հանդես է գալիս Մեծ թատրոնի բալետային խումբը: Ավելի ճիշտ, այսպես կոչված «Մեծ թատրոնի բալետային խումբը»: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում է, որ ռուս արտիստները, որոնք արդեն եղել են Ֆլորիդայում, Քենտուկիում եւ Պուերտո Ռիկոյում եւ պատրաստվում են ելույթ ունենալ Միսսուրիում, Կալիֆոռնիայում, Նյու Յորքում եւ Կոլորադոյում, գովազդային պաստառներում իրենց ամենատարբեր անուններ են տալիս. մերթ՝ «մեծ բալետի աստղեր», մերթ՝ «մեծ բալետի գլխավոր պարողներ» եւ այլն: Ամերիկյան մամուլի արձագանքները սկանդալային բնույթ ունեն՝ վկայակոչելով հեղինակային իրավունքների խախտումը, քանի որ ամերիկյան հանդիսատեսի շրջանում, որը բավական քաջ է ճանաչում Մեծ թատրոնի արվեստը, մեծ աշխուժություն էր առաջացրել պաստառի անունը: Ինչպես պարզվեց, արտիստները, որոնք ոչ մի կապ չունեն Մեծ թատրոնի հետ եւ անօրինականորեն օգտագործում են նրա անունը, գրանցվել են մեկ տարի առաջ ԱՄՆ-ի տարածքում գործող [illegible] եւ [illegible] բյուրոյում:

Բելմոնդոն դժգոհ է ամերիկյան կինոներխուժումից

Ֆրանսիացի դերասան Ժան Պոլ Բելմոնդոն հղկում է իր դիտողությունները՝ Ֆրանսիայում ամերիկյան կինոյի տարածման մասին: Նա ասում է, որ հոգնել է ֆրանսիական կինոստեղծողներից՝ նրանց [illegible] անցնող Հոլիվուդի առջեւ: Բելմոնդոն բարկացած է, որ իր վերջին «[illegible]» կինոնկարը ցուցադրվել է Ֆրանսիայի միայն 20 կինոթատրոններում: Փարիզյան «Ֆիգարո» օրաթերթին տված հարցազրույցում Բելմոնդոն հայտնում է, որ «Ֆրանսիական խոշոր կինոստեղծողները ամերիկյան կինոյի Տրոյական ձին են... Ես չեմ դատապարտում ամերիկյան կինոն, ես դեմ եմ գրաքննության ցանկացած դրսեւորմանը: Բայց կցանկանայի, որ հանրությունը կարողանար ինքը դատել»:

[illegible] ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Մարզական

ՀՀ ԳԱՎԱԹ

«Արարատն» ու «Փյունիկը» պարտվեցին, բայց կշարունակեն պայքարը

ԱՐԾՐՈՒՆ ՌՈՒԲԻՆՅԱՆ.

ՀՀ ֆուտբոլի գավաթի խաղարկության հաջորդ փուլում առաջին հանդիպումներում անակնկալ արդյունքներ չեղան։ Ուշագրավ է, որ բոլոր չորս զույգերի մրցակցության մեջ հաղթել են այն թիմերը, որոնք առաջին հանդիպումներում պարտվել էին։ Ընդ որում, ամենադժվար կացության մեջ հայտնվել է «Փյունիկը» ու «Արարատի» մարզադաշտը։

«ՑԵՄԵՆՏ»—«ՓՅՈՒՆԻԿ»

Մարզիչ բարձրագույն կարգի ու ավագ մրցավարների համար նախ «Փյունիկը» պարտությունը չէր կրել։ Արարատում տեղի ունեցած հանդիպումը պատմական ընթացք ու կոլ ունեցավ։ Առաջին կեսում բացահայտ առավելություն ուներ «Փյունիկը», իսկ նախորդ անգամ դաշտում չէին գտնվել ներկաները։ Ընդհանուր առմամբ խաղը շատ հետաքրքիր ու լարված էր։ Հաղթանակի համար պայքարի ընթացքում կարևոր դեր խաղացին երկու կողմերի դարպասապահները։ Իսկ «Փյունիկը» և թե «Ցեմենտը» այդ թիմում բավականին լավ խաղացին։ Առաջին խաղակեսում լավ պահեր էին ստեղծում պաշտպանները։ Եվ ահա, որ հանդիպման վերջում տանտերերը ավելի ակտիվ էին։ «Փյունիկի» խաղը այդ մասին եթե հարցեր ունեին, միայն հետագայում կպարզվի։ Հանդիպման առաջին կեսում էին ամեն ինչ որոշվել։ Առաջանում 2 հարձակվողներին Կարապետ Արմեն Ադամյանին շատ դժվար էր վերապահված։ Միջին գծում լավ էին խաղում Կարեն Միխայելյանը, Սիմոնյանը։ Մեդրայիչի 13-րդ րոպեին երբ մեջտեղից բացահայտ կերպով գնդակը, որին ընդառաջեցին Արմեն Ադամյանը, Կարապետ Ադամյանը և Արմեն Ադամյանը, անհարկի պարտության ցույց տվեց։ 44-րդ րոպեին կրկին այդ խաղը Արմեն Ադամյանն որ կրկնապատկեց հաշիվը։ Առաջին 2-րդ կեսում դարպասը կրկին փոխվեց։ Եվ այստեղ հաղթանակով տանտերերը կարծես կենտրոնական

պաշտպանների Սերգեյ Հայրապետյանից, որն էլ ներխուժելով տուգանային հրապարակ, 50-րդ րոպեին կրճատեց հաշիվը մեկ տարբերությամբ։ 68-րդ րոպեին գե

ղեցիկ հարվածով ալյոի ինքնագոլ Կարեն Սաւտրյանը։ Հավելյալ հանգստից առաջ «Ցեմենտի» գրոհներն ավելի վտանգավոր բնույթ ստացան։ 86-րդ րոպեին «Ցեմենտի» ավագ Հովհաննես Թադևոսյանի հարվածից հետո գնդակն ավարտին հասցրեց Անդրանիկ Փանդուխտյանը։ «Ցեմենտ» 3-2 հաշվով դուրս եկավ առաջ, սակայն հաշվետվեց միջանկյալ։

«ԱՐԱՐԱՏ»—«ՂԱՐԱԲԱՂ»

Դժվար հանդիպման օրը հայտնի չէր, թե «Արարատը» «Ղարաբաղի» ու խաղացանկում է բերումներ։ Հանդիպումից միայն 2 ժամ առաջ պարզ դարձավ, որ այն կայանալու է Արտաշատում։ Ընդ որում, խաղը գրեթե կեսժամ ուշ սկսվեց։ Երևում է, մարզադաշտի ավելի խմբերին էլ տեղյակ չէին, որ այդ հանդիպումը կայանալու է Արտաշատում, հակառակ խաղի ընթացքում դաշտ կրկին փակվել էր առավելություն էին ստանում։ «Արարատը» չնայած առավելությանը մեծ մրցակցի նկատմամբ, սակայն պարտվեց 0-1 հաշվով։ «Ղարաբաղում» կրկին այդ ընկալ Արկադի Հակոբյանը, որ վերջին հանդիպումներում գրեթե առաջնորդ գնդակի դարձից չի հեռանում։

Անկախ այդ հաղթանակից, «Ղարաբաղն» էլ բավական տարբերվեց, քանի որ առաջին խաղում զիջել էր 1-3 հաշվով։

«ԿՈՏԱՅՔ»—«ՎԱՆ»

Պակաս լարված չէր հանդիպումը Աբովյանում, որտեղ «Կոտայքը» ընդունեց էր «Երևանին»։ Այստեղ ամեն գործ հակառակ էին, բայց «Կոտայքը», որն առաջին խաղում զիջել էր 0-1 հաշվով, առաջին կեսում ավելի ակտիվ էր և ներառ ժամանակ չի ունի էր նախաձեռնությունը։ Սակայն հաշիվը բացվեց երկրորդ կեսի 2-րդ րոպեին, այն էլ 11 մետրանոց հարվածով, որը իրացրեց Հայկ Հարությունյանը։ 71-րդ րոպեին «Կոտայքի» ավագ Գագիկ Հովհաննիսյանը կրկնապատկեց հաշիվը։ «Վանն» ամբողջ խաղում ճնշվեց առաջ, խաղը փոխելու հույսով և գրեթե ցած էր իր նորմալ կենդանի։ Հանդիպման վերջին րոպեին «Կոտայքի» դարպասին ներանվիրվեց 11 մետրանոց և հաջորդ խաղում «Վանը» պետք է ձգտի հաջողել։ Բայց դարպասապահ հատո այդ օրվա Գագիկ Սիմոնյանը բայց հարվածեց և դարպասապահի Արմեն Հովհաննիսյանը պաշտպանեց վանեցի գնդակը։ «Կոտայքը» պետք է լավ կխաղա ռազմական և անցյալ տարվա մեծ մրցակից է Գյումրիի «Շիրակի» հետ, որը, ինչպես հայտնի է, հաջորդ երկու հանդիպումների արդյունքում հաղթել էր Երևանի «Երևանին»։ Հետևաբար հետաքրքիր են սպասվում «Փյունիկ»—«Արարատ» հանդիպումները։ Կիսաեզրափակիչ առաջին հանդիպումները նախատեսված են մայիսի 3-ին ու 4-ին, պատասխան հանդիպումները՝ մայիսի 13-ին ու 14-ին։

ՀՀ գավաթ, հաջորդ եզրափակիչ, պատասխան հանդիպումներ

«ՑԵՄԵՆՏ»—«ՓՅՈՒՆԻԿ» 3-2 (0-2)

0-1, 0-2՝ Արմեն Ադամյան (13, 44), 1-2՝ Սերգեյ Հայրապետյան (50), 2-2՝ Կարեն Սաւտրյան (68), 3-2՝ Անդրանիկ Փանդուխտյան (86)։

«ԱՐԱՐԱՏ»—«ՂԱՐԱԲԱՂ» 0-1 (0-1)

0-1՝ Արկադի Հակոբյան (42)։

«ԿՈՏԱՅՔ»—«ՎԱՆ» 2-0 (0-0)

1-0՝ Հայկ Հարությունյան (47, 11 մ), 2-0՝ Գագիկ Հովհաննիսյան (71)։ Գագիկ Սիմոնյանը («Վան») 89-րդ րոպեին չիրացրեց 11 մ հարվածը։

«Լա Կորունյան» իջնում է բարձունքներից

ԱՐՇԱԿ ՍԱՐԳՍՅԱՆ,
Մադրիդ, Իսպանիա

Լա Կորունյայի ֆանատիկոս Իսպանիայի «Դեպորտիվոն» էլ չէր ուզում, որ իր թիմի մարզադաշտը վերանորոգվի, մարզադաշտ, որը գտնվում է ծովափից ընդամենը 50 մետր հեռավորության վրա, 1944 թ. կառուցված այդ մարզադաշտը, որը 29 հազար 500 նստատեղ ուներ, վերանորոգվեց Իսպանիայում կայացած 1982 թ. աշխարհի առաջնության համար։ Օրերս այն նորից վերանորոգման համաձայնեց։ Վերջապես ֆանատիկոսը համաձայնեց դրան։ «Լա Կորունյան» ունի 250 հազար բնակչություն։ 1982 թ. վերանորոգումից հետո մարզադաշտի նստատեղերը փոքր-ինչ ավելացել էին և հասել 28 հազար 400-ի։ Յուրաքանչյուր 15 օրը մեկ, երբ Լա Կորունյայի «Դեպորտիվո» թիմը հանդես է գալիս սեփական հարկի տակ, տերունները լեփ-լեցուն են լինում հանդիսականներով։ Ֆուտբոլասերներն ամբողջ մրցաշրջանի համար աբոնեմենտներ են գնել։ «Դեպորտիվոյի» բախտը որոշվեց 1988 թ. մայիսի 22-ին, երբ 3-րդ դիվիզիոն չիջնելու համար պայքարի էր բռնվել Սանտանդերի «Ռասինգ» թիմի հետ։ Շնորհիվ մեկ գնդակի, որը հանդիպման 94-րդ րոպեին խփեց Վիսենտե Սելեիրոն, թիմը հաշվով մնաց 2-րդ դիվիզիոնում։ «Երբ «Դեպորտիվոն» նախանցեր 3-րդ դիվիզիոն,, մենք դատապարտված էինք լուծարման։ Թիմն այդ ժամանակ ուներ 600 մլն պեսետ պարտք (5 մլն դոլար)», ասում է թիմի ղեկավարներից մեկը։ Շուտով ամեն ինչ հաջող ընթացք է ստանում։ Թիմի 12500 բաժանորդների թիվը կրկնապատկվում է։ Գործարարները, հովանավորները գալիս են օգնելու «Դեպորտիվոյին»։ 18 տարվա իր «անկումից» հետո (2-րդ դիվիզիոն), 1992-ի նոյեմբերին «Դեպորտիվոն» նորից վերադառնում է առաջին դիվիզիոն։ Ակումբի նախագահ Սեզար Լենդոյրոն Բրազիլիայից բերել է հռավիրում Բեբետոյին և սկսվում է ֆուտբոլային հրաշքը։ 1992-93 թթ. Իսպանիայի առաջնությունում «Դեպորտիվոն» գրավում է 3-րդ տեղը, իսկ հաջորդ երկու առաջնություններում դառնում երկրի փոխչեմպիոն։ Բաղաքը խոսում է միայն ու միայն ֆուտբոլի մասին, ընթում ու ապրում ֆուտբոլով։ 77 օր շարունակ Լա Կորունյայի թիմը Իսպանիայի առաջնության առաջատարն էր։ Այդ ընթացքում նույնիսկ գրեր էին տպվում թիմի մասին։ Բեբետոյի հետ «Դեպորտիվո» եկավ մեկ ուրիշ բրազիլացի՝ Մաուրո Սիլվան։ Դրանից հետո նաև բուլղարացիներ Կիրյակովին ու Կոստովը, ուրուգվայցի Ռայբենկոն, սերբ Միլոշևիչը։ Թիմն անցյալ ամառ ուժեղացավ Ակումբի բյուջեն հասավ մոտ 20 մլն դոլարի։ Սակայն այս տարի «Դեպորտիվոյի» գործերը հաջող չեն ընթանում Իսպանիայի առաջնությունում։ Անցկացրած 34 հանդիպումներից 10-ում թիմը պարտություն է կրել։ «Դեպորտիվոն» հիմա գրավում է 9-րդ տեղը, առաջատարից՝ Մադրիդի «Ատլետիկոյից» հետ մնալով 22 միավորով։ Այս մրցաշրջանում Բեբետոյի ոչ վնասվածքներ ունեցողների թիվը շատ էր թվում։ Իսկ Բեբետոն, չկարողացավ մասնակցել շատ խաղերի, թիմին զրկելով կարեւոր գոլերից ու հաղթանակներից։ Ռայբենկոն չկարողացավ վարժվել Իսպանիայի ֆուտբոլին ու կյանքին և լքեց թիմը։ Շատ մասնագետների, Լա Կորունյայի թիմը, որի պարտերն այսօր շատ-շատ են, իր կարողությունների սահմաններից անհամեմատ բարձր վիճակում էր և ուր թե շատ պետք է վճարեր դրա համար։ Նա արդեն սկսել է վճարել այդ բանկ գինը՝ պարտությունները կրելով իրար ետեւից։

ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԳԱՎԱԹՆԵՐ

«Բարսելոնը», թե «Բավարիան»

Այսօր ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության մասնակիցները կանցկացնեն կիսաեզրափակիչի պատասխան հանդիպումները։ Հասկանալի հետաքրքրություն է առաջացնում «Բարսելոնի» եւ «Բավարիայի» մրցավեճը։ Հիշեցնենք, որ Մյունխենում տեղի ունեցած առաջին հանդիպումն ավարտվել էր ոչ-ոքի 2-2։ Կիսաեզրափակչի մյուս զույգը կազմում են Ֆրանսիայի «Բորդո» ու Չեխիայի «Սլավիան»։ Այստեղ «Բորդոյի» հնարավորությունները անհամեմատ բարձր են գնահատվում։ Ինչպես հայտնի է, «Բորդոն» նախորդ փուլում մարզական հրաշք գործեց և առավելեց հանեց «Միլանին»։ Պրահայում տեղի ունեցած առաջին խաղում «Բորդոն» 1-0 հաշվով հաղթել է «Սլավիային»։

Կառք մրցաշարում դուրս կգան Չեմպիոնների լիգայի կիսաեզրափակիչ հանդիպումների մասնակիցները։ Ումեր կշահեն «Պանաթինաիկոսն» ու «Այախսը», «Նանտն» ու «Յուվենտուսը»։ Առաջին մրցավեճում «Պանաթինաիկոսը» մրցակցի հարկի տակ 1-0 հաշվով հաղթեց չեմպիոնների գավաթի նախորդ խաղարկության հաղթող «Այախսին»։ Շատ հետաքրքիր և լարված պայքար է սպասվում նաև զույգի մրցավեճում։ Առաջին խաղում «Յուվենտուսը» 2-0 հաշվով հաղթել է «Նանտին»։

Ապրիլի 17-ին հաղթահարություն կկողչացնեն Գավաթակիրների գավաթի խաղարկության կիսաեզրափակիչների մասնակիցները՝ «Պարի Սեն Ժերմենը», որն առաջին խաղում 1-0 հաշվով հաղթել է Իսպանիայի թիմին Լա Կորունյայի «Դեպորտիվոյին», իսկ հնարավորություններն այնքան եզրափակիչ ճանապարհը չշեղեցնենք, որ առաջին խաղում ֆրանսիացիներին փրկեց Բեռնար Լամայի կողմից, որը վճռորոշ պահին պատել հանդիպման վերջին 10 րոպեներին, դարձավ միակ հաղթական գոլի հեղինակը։

Վիեննայի «Ռապիդը» ընդունելու է Հոլանդիայի «Ֆեյենորդին»։ Այս զույգի առաջին մրցավեճում արձանագրվել է ոչ-ոքի 1-1։

Ընտրվեց թեթեւ աթլետիկայի ՀՀ ֆեդերացիայի նոր նախագահ

ԵՐԵՎԱՆ, 15 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆ ՏԵՐՅԱՆ։ Երեկ կայացած թեթեւ աթլետիկայի հաշվետու ընտրական կոնֆերանսում մարզաձեւի հանրապետական ֆեդերացիայի նախագահ ընտրվեց Սարգիս Խաչատրյանը։ Նախկին նախագահ Վ. Վասիլևյանն ազատվել է պաշտոնից՝ իր դիմումի համաձայն։

Ս. Խաչատրյանը աշխատել է որպես Հայաստանի թեթեւ աթլետիկայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ, այնուհետեւ մարզել է նախկին ԽՍՀՄ-ի երիտասարդական հավաքականը։ 1987թ.-ին հրավիրվել է Հայաստան՝ որպես ավագ մարզիչ։ 1993թ.-ին պաշտոնանկ ցել և վերադարձել։ Ս. Խաչատրյանը սպորտի մանկավարժական գիտությունների թեկնածուի կոչում։

Ամենաերկար ու ամենակարճ բասկետբոլիստները

Իսպանիայի կանանց բասկետբոլի առաջնությունում ամենակարճահասակ խաղացողը Կարին Լը Դունֆն է, որի հասակը 166 սմ է։ Իսկ ամենաբարձրահասակը Մարգարիտա Դիդենին է՝ 217 սմ։ Երկուսն էլ հանդես են գալիս Իսպանիայի նախկին չեմպիոն «Վալանսիեն-Օրչի» թիմի կազմում, որի հետ եւս անգամ մրցել է Հայաստանի հավաքականը։

Կրակը չի մարի մինչեւ 1997 թիվը

Ռիո դե Ժանեյրոն ուզում է կազմակերպել 2004 թ. օլիմպիական խաղերը։ Միջազգային օլիմպիական կոմիտեին համոզելու համար 2 մետր բարձրությամբ կրակ վառվեց քաղաքի մոտակայքում գտնվող բլուրներից մեկի վրա։ Ռիո դե Ժանեյրոյի բոլոր անկյուններից երեւում է կրակը։ Այդ բլուրի վրա դրված է նաև Հիսուս Քրիստոսի արձանը։ ՄՕԿ-ը 2004 թ. օլիմպիական խաղերի մայրաքաղաքի մասին իր վերջնական որոշումը պետք է կայացնի 1997 թ. աշնանը։ Բրազիլացիները որոշել են կրակը չմարել մինչեւ վճռի կայացումը։

ՀՀ հավաքականի մրցակիցների ճամբարում

Հզոր Գերմանիան

Մի քանի տարվա նախանշ ատրելուց հետո ֆուտբոլի Գերմանիայի հավաքականը կրկին առաջատար դիրքեր է վերադարձել։ Վերջերս, ինչպես հայտնի է, Գերմանիայի հավաքականը 2-0 հաշվով հետ հաղթանակ տարավ Եվրոպայի չեմպիոն Դանիայի հավաքականի նկատմամբ։ 2 գնդակներն էլ խփեց Օլիվեր Բերհոֆը, որն առաջին անգամն է հանդես գալիս երկրի հավաքականում։ Այս խաղից հետո շատերն այն կարծիքին են, որ Գերմանիայի հավաքականը «Եվրոպա-96»-ի չեմպիոնի կոչման ամենագլխավոր հավակնորդն է։ Ինչ վերաբերում է Դանիայի հավաքականին, ապա նա շատ հեռու է Եվրոպայի չեմպիոն թիմի խաղաձեւ կարողանալից։ Մյունխենի «Օլիմպիական» մարզադաշտում Դանիայի հավաքականի կազմում 1992 թ. չեմպիոններից հանդես էին գալիս միայն դարպասապահ Պետեր Շմեյխելը, ինչպես նաեւ Բրայան Լաուդրուպը։ Իսկ Պիետինիկը հայտավորված էր տասնեսայիններ թվում։ Գերմանիայի հավաքականում վերջերս զգալի փոփոխություններ են կատարվել։ Բերտի Ֆոգտսը մեծ դժվարություններ ունեցավ հարձակման գիծը կազմավորելիս։ Հավաքական չհրավիրվեց Յուրգեն Կլինսմանը, որը վնասվածք ունի։ Չկա նաեւ Կիրստենը, որը լավ մարզավիճակում չէ։ Բոբիկը վիրահատությունից հետո նոր է սկսել մարզվել։ Կոպկեն խնդիրներ ունի եւ մնացել է «Բեշիկթաշ»...ում», իսկ Մարեուսին Ֆոգտսը լավ հանրապետ հանել է հավաքականից։ Կլինսմանի դեմ նրա հեռուստաճյուրի...

Յուրգեն Կլինսման եւ Օլիվեր Բերհոֆ

համար։ Մարզիչը ստիպված էր հրավիրել 28-ամյա Օլիվեր Բերհոֆին, որը Իտալիայի «Ուդինեզե» (առաջնությունում) հանդես եկող վերջին գերմանացին է։ Բերհոֆը եկույք է ունենում «Ուդինեզե» թիմում։ Այս մրցաշրջանում, Իտալիայի առաջնությունում Բերհոֆն արդեն խփել է 13 գնդակ։ Գերմանիայի հավաքականն իր վերջին 10 հանդիպումներից 9-ում հաղթել է։ Աշխարհի եւ Եվրոպայի բազմակի չեմպիոնը «Եվրոպա-96»-ի առաջին հանդիպումն անցկացնելու է Մանչեսթերի «Օլդ Թրաֆորդ» մարզադաշտում, որտեղ հունիսի 9-ին մրցելու է Չեխիայի հավաքականի հետ։

Շարքերը փոխեց
ԱՐԾՐՈՒՆ ՌՈՒԲԻՆՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

AMERICAN UNIVERSITY OF ARMENIA
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄԸ ՈՐՊԵՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԼԵԶՈՒ ԾՐԱԳԻՐ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՎԿԱՅԱԳՐԻ ՇՆՈՐՀՈՒՄՈՎ 1996–1997

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանն ընդունում է դիմումներ 1996-1997 թթ. «Անգլերենի դասավանդումը որպես երկրորդ լեզու» ծրագրի համար, որն ավարտվելուց հետո կտրվի վկայագիր: Դիմորդները պետք է ունենան համալսարանական բարձրագույն կրթություն անգլերեն լեզու, ժամանակակից լեզուներ կամ լեզվաբանություն մասնագիտությունների գծով և ներկայումս դասավանդեն դպրոցում կամ ԲՈՒՀ-ում:

Ընդունվելու համար անհրաժեշտ պայմաններից է դիպլոմի ընդհանուր գնահատականների 4.0 և բարձր միջին ցուցանիշը:

Դիմորդները պետք է գերազանց տիրապետեն անգլերեն լեզվին: Պահանջվում է ունենալ վերջերս հանձնած TOEFL քննության 575 կամ բարձր միավորներ, կամ 1996 թ. մայիսի 3-ին ՀԱՀ-ում կազմակերպվող անգլերեն լեզվի քննությունից ստանալ բարձր միավորներ:

Դիմորդները պետք է ներկայացնեն

1. Դիպլոմի և ներդիրի բնօրինակներ իրենց պատճեններով:
2. Երեք երաշխավորագիր նամակ:
3. Տեղում լրացնեն դիմում և ֆինանսական հնարավորությունների մասին տեղեկանք:

Փաստաթղթերի ընդունման համար կանխավճարը դրամով կազմում է ԱՄՆ 10 դոլարին համարժեք գումար, որը պետք է մուծել փաստաթղթերը հանձնելիս: Փաստաթղթերի հանձնման վերջին ժամկետը սույն թվականի ապրիլի 26-ն է:

Ընդունված բոլոր ուսանողները պետք է կրթության և գիտության նախարարության հետ ստորագրեն ավարտելուց հետո 18 ամիս Հայաստանում մնալու և աշխատելու մասին պայմանագիր:

Վերջնական ընդունելությունը կկատարվի դիմորդների նախորդ ուսումնական տվյալների և անգլերեն լեզվի քննության արդյունքների հիման վրա: Ծրագրի տևողությունը երեք ուսումնական քառորդ է:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել ՀԱՀ Ընդունելության գրասենյակ: Հասցե՝ Երևան, Մարշալ Բաղրամյան 40, I հարկ, 19 սենյակ, հեռ. 2710 85:

ՀԱՀ-ը ռասայական, կրոնական, սեռային կամ ազգային խտրականություն չի դավանում

ԿՈՐԵԼ Է

Արթուր Գրիգորի Սեյանի
A N 000995
համարի ավարտական վկայականը, տացված Աբովյան խաղաղի թիվ 9 դպրոցից 1992 թ.-ին:

Համարել անվավեր:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ
կամ
ՓՈԽԱՆԱԿՎՈՒՄ Է

Կենտրոնում 120 քմ:
Յասցեն՝ Դավիթ Բեկի փող.:
Հեռախոսներ՝
53-17-73, 53-10-17:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

4 սենյականոց բնակարան 150 քմ ընդհանուր տարածքով, բնակելի մակերեսը 65 քմ: Ունի ծեղնահարկ, մակերեսը՝ 50 քմ: Բնակարանը գտնվում է Աջափնյակում, Հանրապետական հիվանդանոցի մոտակայքում:

Հեռ. 581841 (ժամը 15–20-ը) կամ 342586:

ԱՆՎԵՐՋ ԵԹԵՐՈՒՄ
ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹՅՈՒՆ-ՇՈՈՒ
ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ՏԱՐԲԵՐԱԿ

VOZNINER©
1996

Ներկայացումները կկայանան
ԱՊՐԻԼԻ
18,19,20,21 . 17:30
ԴՐԱՄԱՏԻԿԱԿԱՆ
ԹԱՏՐՈՆՈՒՄ

ՈՋՆԻՆԵՐ

Տոմսերի նախնական վաճառքը՝
Դրամատիկական Թատրոնի,
Օպերայի և
Ֆիլհարմոնիայի
տոմսարկղերում

Galeri *ֆիրման առաջարկում է*
MUZAFFER

Նոր արտադրության ՓՈՒՌ
Ձերմակաձի կարգավորումով

KUMTEL

Յուրաքանչյուր գնում
ֆիրմայի ճիերով

Վաճառքի մեծաքանակը իրականացնում է GALERI MUZAFFER-ին

ԹՈՒՐՔԻԱ, ՌԻԶԵ, ԿԱԶԻՄ ԿԱՐԱԲԵԿԻՐ ՓՈՂ. 9
Հեռ.՝ (0464) 217 13 62
217 28 92
Ֆաքս՝ (0464) 217 28 94

ԱՅԱՔՍ

ֆիրման ԱՊՐԻԼԻ 27-ից երկու
շաբաթը մեկ անգամ կազմակերպում է
կանոնավոր ուղիղ չվերթ

Կ Ի Պ Ր Ո Ս

Ֆիրման առաջարկում է
տուրիստական ուղևորություն և հաճելի հանգիստ

ԼԻՄԱՍՍՈԼՈՒՄ (ԿԻՊՐՈՍ)

Ուղևորության տևողությունը 7 և 14 օր
Բարձրակարգ հյուրանոցներ բոլոր հարմարություններով
Էքսկուրսիաներ Կիպրոսի տեսարժան վայրերով

ՊՈՒՇԿԻՆԻ 43Ա. 531573

ԶԳՈՒՇԱՑԵՔ
դիֆթերիայի
վարակ կա

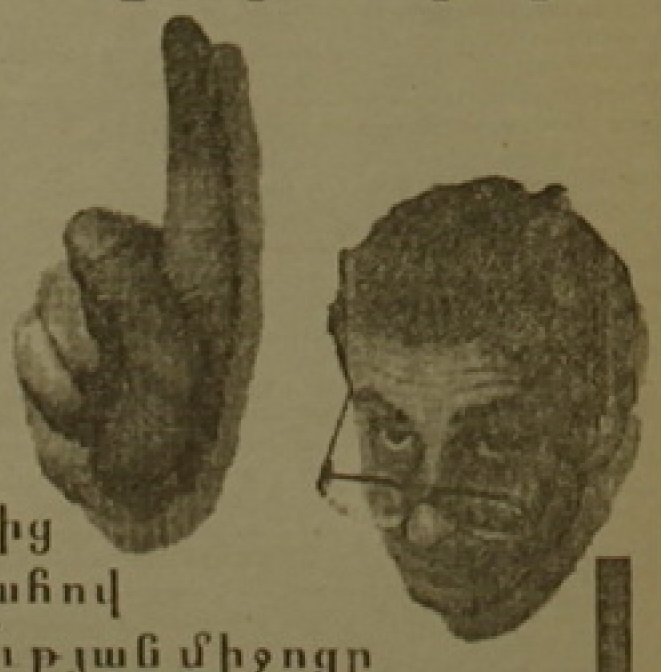

Այդ վարակից
միակ և ապահով
պաշտպանությունը միջոցը
ՊԱՏՎԱՍՏՈՒՄՆ Է

ՀՀ առողջապահության նախարարի հրամանի
համապատասխան ողջ բնակչությանը
(բոլոր տարիքային խմբերին)
առաջարկվում է պատվաստվել դիֆթերիայի դեմ:

Դիմեք Ձեր տեղամասային պոլիկլինիկաները.

որոնք USAID կազմակերպության աջակցությամբ ապահովված են պատվաստանյութով և միանվագ ներարկիչներով:

ԻՆՉՈՒ ՊԱՏՎԱՍՏՎԵԼ ՎԱՂԸ, ԵԹԵ ԿԱՐԵԼԻ Է ԱՅՍՕՐ:

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների *առաջարկի* և *պահանջարկի* մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ»:

«Հայրենիքի» հրատարակչության տպարան, Երևան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Ինդեքս 69149. Պատվեր 2084. Տպաքանակը՝ 3000. Ստորագրված է տպագրության՝ 15. 04. 1996. Գինը՝ 75 դրամ

digitised by A.R.A.R.@